

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΝΣΤ' - 21 ΑΠΡ. 1997 Δευτέρα.

3828

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ (ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ)

συνδυάστηκαν με τις απαιτήσεις της νέας δομής των Ενόπλων Δυνάμεων που έχει εγκριθεί και υλοποιείται.

Ειδικότερα στον Ελληνικό Στρατό υπάρχουν δύο στόχοι. Ο εκσυγχρονισμός του μεγαλύτερου όγκου των μονάδων του και η δημιουργία μονάδας ταχείας αντίδρασης μέχρι την άνοιξη του 1998.

Στην Πολεμική Αεροπορία οι στόχοι είναι η διατήρηση των ποιοτικών πλεονεκτημάτων για το άμεσο μέλλον και η σταδιακή αποκατάσταση των ποσοστιαίων συσχετισμών σε σχέση με την Τουρκία.

Στο Πολεμικό Ναυτικό εξακολουθεί να παραμένει ο στόχος για τη διατήρηση της ποιοτικής υπεροχής στο χώρο του Αιγαίου, καθώς και την κάλυψη του ενιαίου αμυντικού χώρου. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σ' αυτό το σημείο επιτρέψτε μου να πω ότι αυτές τις δύο μέρες, μαζί με το φίλο Ουκρανικό λαό ζήσαμε μια τραγωδία, ένα αεροπορικό δυστύχημα, το οποίο βύθισε σε πένθος ανθρώπους και στην Ουκρανία και στην Ελλάδα.

Είμαι βέβαιος ότι η Ελληνική Βουλή έχει εκφράσει επανειλημμένα τη συμπάθειά της. Όμως, συγχρόνως δεν θα ήθελα να αφήσω अपαρατήρητο το γεγονός ότι αυτές τις δύο μέρες, έγιναν οι Ένοπλες Δυνάμεις στόχος απαράδεκτης, αδικαιολόγητης επίθεσης για έλλειψη συντονισμού, για αδυναμία, για έλλειψη μέσων.

Θέλω να σας πω υπεύθυνα σ' αυτήν τη Βουλή ότι μέσα σε δύο μέρες, πραγματοποιήθηκε, μέσα σε δύο σαρανταοκτώωρα, από το πρωί της Πέμπτης μέχρι το πρωί του Σαββάτου μια τεράστια επιχείρηση, όμοια της οποίας δεν υπήρξε στη χώρα. (Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ.)

Πάνω από πεντέμισι χιλιάδες οπλίτες, ένας σημαντικός αριθμός αεροπλάνων, ελικοπτέρων κινητοποιήθηκαν με σχέδιο, με προγραμματισμό και πέτυχαν εκεί ακριβώς που πολλοί δεν περίμεναν ότι θα πετύχουν και μάλιστα με δεδομένες πρωτοφανείς συνθήκες κακοκαιρίας, όταν ολόκληρη η Κεντρική Μακεδονία ήταν σκεπασμένη με χιόνια και με σύννεφα.

Εμείς δεν διεκδικούμε την αναγνώριση της προσφοράς. Διεκδικούμε όμως, την υπεράσπιση των Ενόπλων Δυνάμεων, οι οποίες δικαιώθηκαν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Έπραξαν στο ακέραιο το καθήκον τους και δικαίωσαν την εμπιστοσύνη που έχει απέναντί τους ο ελληνικός λαός. Και βέβαια περιμέναμε ότι τουλάχιστον η εικόνα που είδατε στην τηλεόραση, των χιλιάδων νέων στρατιωτών που περπατούσαν στα χιόνια κατ' άνδρα μέρα και νύχτα, συνεχώς επί δύο εβδομάδες, για να πετύχουν τον κοινωτικό τους ρόλο θα τύγχαναν της δικαίωσης. Όμως...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΚΟΡΑΚΑΣ: Αυτό είναι το θέμα, κύριε Τσοχατζόπουλε;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Κύριε συνάδελφε, παρακαλώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μη διακόπτετε, παρακαλώ.

Κύριε Υπουργέ, έχετε ένα λεπτό.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Είμαι βέβαιος ότι εκφράζει όλη η Βουλή την αλληλεγγύη της, τη συμπαράσταση στους συγγενείς των στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, που μέσα από μια συνεχή, σταθερή προσφορά στις Ένοπλες Δυνάμεις έφθασαν και στο υπέρτατο σημείο της προσωπικής θυσίας, για να κατοχυρωθεί η κοινωνική αλληλεγγύη και η κοινωνική απαίτηση.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Και ότι αυτό δεν αποτελεί στοιχείο, το οποίο επικαλούμαστε. Απλά ζητούμε τη δίκαιη αναγνώριση και το σεβασμό από όλες τις πλευρές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επιτρέψτε μου να πω -δυστυχώς τα όρια συζήτησης...

(Στο σημείο αυτό χτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Υπουργού)

Κύριε Πρόεδρε, τελειώνω -αν μου επιτρέψετε- σε μισό λεπτό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Υπουργέ, δεν

έχουμε περιθώρια.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ-ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ (Υπουργός Εθνικής Άμυνας): Να τελειώσω τη φράση μου, κύριε Πρόεδρε. Δεν πρόκειται να επιχειρήσω να πω περισσότερα. Εξάλλου, νομίζω ότι θα ήταν πολύ σημαντικότερο να κλείσω με αυτήν την αναφορά, η οποία κυριάρχησε αυτές τις μέρες.

Δυστυχώς, δεν μπορώ να επεκταθώ στα μεγάλα επιτεύγματα στον τομέα της ανασυγκρότησης της Πολεμικής Βιομηχανίας. Θα πω μόνο έναν αριθμό. Σε αυτό το χρόνο συμμετέχει το σύνολο των κρατικών και ιδιωτικών παραγωγικών μονάδων στην Πολεμική Βιομηχανία με 40% σε συμβάσεις ύψους τριακοσίων ενενήντα δύο, 7 δισεκατομμυρίων (392,7.000.000.000) δραχμών που δώσαμε φέτος. Αυτό είναι ένα ποσοστό υψηλότατο. Θυμάστε ότι στο παρελθόν η συμμετοχή της εγχώριας βιομηχανίας κυμαινόταν στο 4%.

Ευελπιστούμε με τη συνέχεια της προσπάθειας να πετύχουμε ένα μέσο όρο τα επόμενα χρόνια στο 15%. Είναι αυτό που σε αυτήν την Αίθουσα δεσμεύθηκε η Κυβέρνηση τον περασμένο χρόνο να πραγματοποιήσει. Είμαστε στον καλύτερο δρόμο για να το υλοποιήσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολιτεύσεως και Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κώστας Καραμανλής, έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η φετινή συζήτηση για τον Προϋπολογισμό γίνεται σε βαριά ατμόσφαιρα. Σε μια ατμόσφαιρα που τη βαρύνουν τα τραγικά συμβάντα των τελευταίων ημερών και είναι φυσικό να σκιάζεται η συζήτηση από τα γεγονότα αυτά και τις τραγικές τους συνέπειες. Και είναι φυσικό όλοι να αισθανόμαστε οδύνη και συντριβή για τα θύματα και αισθήματα συμπαράστασης προς τους οικείους τους.

Πέρα όμως από αυτό, οφείλω να τονίσω για μία ακόμη φορά ότι διακατεχόμαστε και από αισθήματα οργής και αγανάκτησης γιατί τις μέρες αυτές φάνηκε σε όλο της το μεγαλείο η διάλυση του κράτους, η ανεπάρκεια του κράτους να ανταπεξέλθει σε συνθήκες έκτακτης ανάγκης.

Και θέλω εδώ, παρ' ότι πράγματι τις επόμενες μέρες με ακόμα ενδελεχέστερο τρόπο θα σας θέσουμε ενώπιον αμείλικτων ερωτημάτων, πολύ συνοπτικά να σημειώσω τέσσερα ζητήματα.

Πρώτα απ' όλα η τρομακτική καθυστέρηση στην εγκατάσταση των ραντάρ στη Θεσσαλονίκη και όπως αποδεικνύεται, και σε αρκετά ακόμα αεροδρόμια της χώρας. Πάνω από είκοσι μήνες, σχεδόν δύο χρόνια, καθυστερεί η εγκατάστασή τους. Μάλιστα ακούστηκε το πρωτοφανές επιχείρημα ότι η καθυστέρηση οφειλόταν στην αντίδραση των αρχόντων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Τώρα βρεθήκατε να υποκύπτετε στις δικές τους πιέσεις. Πριν από λίγους μήνες με το νομοσχέδιο των αναγκαστικών συνενώσεων, δεν ακούσατε τίποτα από τις διαμαρτυρίες τους.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Αμείλικτο ερώτημα είναι, αν η Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας είχε ελέγξει κατά πόσο πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές τα αεροσκάφη της ουκρανικής αεροπορικής εταιρείας για να προσγειώνονται σε ελληνικά αεροδρόμια. Ακόμη το θέμα του κατά πόσον η ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ, στη σύμβαση της με την περί ου ο λόγος αεροπορική εταιρεία, απέκρυπτε από το επιβατικό της κοινό, ότι αναλαμβάνει να κάνει εκείνη πτήσεις προς ελληνικά αεροδρόμια, ή από ελληνικά αεροδρόμια.

Τέλος, το ζήτημα της καθυστέρησης, αλλά και της έλλειψης συντονισμού στις επιχειρήσεις διάσωσης.

Αυτό, για να καλύψω κάτι που ελέγχθη πριν από λίγα λεπτά από τον αρμόδιο Υπουργό. Δεν είναι μομφή κατά των Ενόπλων Δυνάμεων. Όλοι γνωρίζουμε ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις κάνουν τη δουλειά τους, όπως πρέπει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Μια και είμαστε στο ζήτημα αυτό, θα έλεγα ότι εκτός από κορώνες από το Βήμα της Βουλής, καλό θα ήταν για την

αναγνώριση αυτή, υλικά και ηθικά να ανταμειφθούν για τη διαχρονική τους προσφορά για την υψηλή τους αποστολή.

Δεν είναι, όμως, μόνο ζήτημα Ενόπλων Δυνάμεων. Είναι ζήτημα γενικότερου συντονισμού των κρατικών υπηρεσιών. Για μια ακόμα φορά, φάνηκε η παντελής έλλειψη αυτού.

Αντί αυτοκριτικής, που θα ήταν και αναμενόμενη, αλλά και απόδειξη θάρρους, αντί αναγνώρισης των λαθών και των αδυναμιών, αντί κυρώσεων, αντί έστω στοιχειώδους επίδειξης ευθύτητας, η Κυβέρνηση τι έκανε;

Πρώτον, περιορίστηκε σε μία υποκριτική αναγνώριση πολιτικών ευθυνών. Τι πολιτικές ευθύνες; Πολιτικές ευθύνες χωρίς κυρώσεις, δεν υπάρχουν.

Δεύτερον και ακόμα σημαντικότερο, διά στόματος Πρωθυπουργού, ελέγχθη το αμίμητο 'το κράτος λειτουργεί'. Πού το είδατε να λειτουργεί το κράτος και πώς επωμίζεσθε εσείς την τεράστια ευθύνη ενός τέτοιου ισχυρισμού, που είναι ανακόλουθος, ψευδής και αποδεικνύεται η ανακρίβειά του από τα συγκεκριμένα γεγονότα που οδήγησαν σε δραματικές συνέπειες;

Είναι βασικές αυτές οι αμέλειες και βαρύτατες και αποδεικνύονται. Και εδώ θέλω να κάνω μία αυτοκριτική, αν θέλετε, παρατήρηση, που μας αφορά όλους όσους και όλες όσες υπηρετούμε και θεραπεύουμε το δημόσιο βίο.

Τα τραγικά συμβάντα αυτά αναδεικνύουν αυτές τις αδυναμίες, τις ανεπάρκειες και την ανικανότητα. Κάθε φορά, όταν κάποια κατάσταση έκτακτης ανάγκης το αναδεικνύει, το επισημαίνουμε και μετά ξεχνιούνται για να ξανάρθουν στο φως της δημοσιότητας, όταν κάποια κακή τύχη το φέρει να ξανσέχουμε μια ανάλογη εμπειρία. Και ανακαλύπτεται ότι τίποτα δεν έχει γίνει για να καλυφθούν, να διορθωθούν αυτού του είδους οι ανεπάρκειες.

Αυτό τι σημαίνει; Σημαίνει ότι αυτά τα γεγονότα και αυτές οι αδυναμίες δεν είναι μεμονωμένες παράμετροι, αλλά είναι τμήματα μίας γενικευμένης κρίσης του κράτους, ενός κράτους που διακρίνεται από ανεπάρκεια, από αναποτελεσματικότητα, από ανικανότητα και από αδιαφορία.

Δεν είναι η πρώτη φορά που γίνονται αυτές οι επισημάνσεις. Θυμηθείτε κάθε φορά τι γίνεται σε περίπτωση πυρκαγιών, πλημμυρών, σε περίπτωση άλλων εκτάκτων αναγκών, θυμηθείτε τον τραγέλαφο με την αναγκαστική προσγείωση που δεν μπορούσε να βρεθεί ο απαραίτητος αφρός, για να εξασφαλισθούν οι ασφαλείς συνθήκες της αναγκαστικής προσγείωσης και μένουμε κάθε φορά σε διαπιστώσεις, στην έκφραση επισημάνσεων ή παραπόνων και τίποτα δεν γίνεται.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το θεωρώ αυτό απόδειξη, αφ' ενός της χρεοκοπίας, του τρόπου που λειτουργεί το κράτος και αφ' ετέρου, δείγμα έλλειψης δημιουργικότητας και αποτελεσματικότητας για το δημόσιο βίο, στο να αρκείται σε κάποιες κριτικές επισημάνσεις, να μη διορθώνεται τίποτα και τελικά -γεγονός που είναι κλειδί στην ερμηνεία όλου του φαινομένου- να μη φταίει κανένας, να μη τιμωρείται κανένας, να μην υφίσταται κανένας συνέπειες ή κυρώσεις.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με οδηγούν αυτές οι παρατηρήσεις σε ένα θέμα, το οποίο το θεωρώ καίριο και κεντρικό στο σύγχρονο δημόσιο βίο μας. Και αυτό το θέμα είναι οι σχέσεις του κράτους με τον πολίτη. Γιατί κάποτε θα πρέπει να γίνει αντιληπτό, ότι με το να συζητούμε περί προϋπολογισμού, μόνο με τη μορφή της αντιπαράθεσης ξερών αριθμητικών δεδομένων, σχεδόν κανένας πολίτης δεν μπορεί να βγάλει βασικά συμπεράσματα.

Από την άλλη πλευρά ο προϋπολογισμός είναι η ραχοκοκαλιά, όχι μόνο της οικονομικής πολιτικής, αλλά της γενικότερης πολιτικής που κάνει η Κυβέρνηση. Ταυτόχρονα απεικονίζει και την κατάσταση του κράτους. Τι εισπράττει, τι βλέπει, τι αισθάνεται ο πολίτης στην επαφή του, στη συναλλαγή του με το κράτος; Ότι το κράτος είναι δυνάστης και τύραννος, ότι το κράτος το βρίσκει απέναντί του, εναντίον του, όταν προσπαθεί να δημιουργήσει και δεν το βρίσκει πουθενά, είναι απόν, όταν το έχει ανάγκη. Ενώ θα έπρεπε, χωρίς πολλές φιλοσοφικές αναζητήσεις, να συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Η πολιτεία να είναι φίλος και αρωγός στον πολίτη

και να είναι δίπλα του και όταν δημιουργεί, αλλά και όταν την έχει ανάγκη.

Η καθημερινή ταλαιπωρία είναι απερίγραπτη και το ξέρουν όλοι οι πολίτες σ' αυτήν τη χώρα και το ξέρουμε και εμείς, αλλά πολύ σπάνια δίνουμε το βάρος και τη σημασία που πρέπει σ' αυτό.

Σκεφθείτε τον πολίτη, ως πελάτη ή ως δέκτη υπηρεσιών συγκοινωνίας. Σκεφθείτε τον πολίτη πως ταλαιπωρείται στις αστικές συγκοινωνίες. Σκεφθείτε τον επιβάτη πολίτη στο αεροδρόμιο, στις ουρές, να δέχεται τις καθυστερήσεις ή της χαμηλής ποιότητας υπηρεσίες της Ολυμπιακής Αεροπορίας. Σκεφθείτε τον πολίτη, όταν γίνεται δέκτης των, απροειδοποίητων συχνά, διακοπών ηλεκτρικού ρεύματος από τη ΔΕΗ, συνθησάτων φαινομένων σε μεγάλα κομμάτια της ελληνικής επικράτειας.

Θυμηθείτε τον πολίτη να συναλλάσσεται με την εφορία, όπου όχι μόνο δεν του δίδεται η ανάλογη συμπεριφορά, που θα επέβαλαν οι αρχές μιας ευνομούμενης πολιτείας, αλλά στην ουσία του δημιουργεί την ψυχολογία του διωκόμενου, όπου δεν υπάρχει καν η λογική του συμπηφισμού των χρεών, όπου πρέπει να παρίσταται προσωπικά, ακόμη και για τη μικρότερη ή πιο δευτερεύουσα γραφειοκρατική πράξη.

Σκεφθείτε τον πολίτη ασθενή στα δημόσια νοσοκομεία, που παρά την ύπαρξη υψηλού επιπέδου επιστημονικού ανθρώπινου δυναμικού, με την κακή οργάνωση και τη γραφειοκρατική αδιαφορία, συχνά διακυβεύονται ζωές ή ευτελίζεται ο πολίτης συναλλασσόμενος με τα νοσοκομεία ή τα ιατρεία του ΙΚΑ.

Ας αναλογισθούμε όλοι πόσο συχνά ακούμε τη διαμαρτυρία ή και την ανεπίσημη καταγγελία, ότι στην επαφή και τη συναλλαγή με όλες αυτές τις υπηρεσίες, συχνά απαιτείται ο παράνομος χρηματισμός, για να προωθηθούν στοιχειωδώς οι ανάγκες του. Και λέω ανεπίσημη, γιατί είναι προφανές ότι η συντριπτική πλειοψηφία φοβάται ότι σε περίπτωση επίσημης καταγγελίας, τελικά τις κυρώσεις, θα τις υποστεί ο καταγγέλλων και όχι ο καταγγελλόμενος.

Να θυμηθούμε την κατάσταση στην παιδεία, σε σχολεία και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα όπου συχνά-πυκνά ο πολίτης γίνεται θύμα νέων, δήθεν φιλόδοξων, μεταρρυθμιστικών προσπαθειών που συνήθως, όπως και η τελευταία, έχουν τα χαρακτηριστικά της προχειρότητας, της έλλειψης σοβαρότητας και μόνο αναστάτωση δημιουργούν στο εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Να θυμηθούμε ακόμη ότι τελικά από την ανικανότητα και αδυναμία της πολιτείας να προσφέρει τις απαιτούμενες υπηρεσίες παιδείας στον πολίτη τελικά τον σπρώχνει στην κατεύθυνση της παράπλευρης παιδείας, της παραπαιδείας, με αποτέλεσμα εάν αθροίσουμε συνολικά το κόστος ή την επιβάρυνση του Έλληνα πολίτη για υπηρεσίες παιδείας, να διεκδικεί πρώτη θέση σε ολόκληρο τον κόσμο.

Να θυμηθούμε το καθεστώς της νόμιμης τοκογλυφίας, που επανειλημμένα σας έχουμε επισημάνει, με τους περιφημούς τόκους υπερημερίας, τους ανατοκισμούς, τις προσauξήσεις που στέλνουν πολίτες, επιχειρηματίες και μη, πολίτες οι οποίοι έχουν πάρει δάνειο στεγαστικό ή και καταναλωτικό στην απόγνωση.

Να θυμηθούμε τους αγρότες που συναλλάσσονται με την Αγροτική Τράπεζα και κάθε χρόνο αισθάνονται στο πετσί τους τις απαράδεκτες καθυστερήσεις στην καταβολή αποζημιώσεων και επιδοτήσεων. Να επισημάνουμε το γεγονός ότι η εγκληματικότητα αυξάνει και οι πολίτες ειδικά των παραμεθωρίων περιοχών αισθάνονται ανασφαλείς και εκτεθειμένοι σε φαινόμενα αυξανόμενης εγκληματικότητας.

Τέλος, να θυμηθούμε ότι ο πολίτης, ο εργαζόμενος, ο έμπορος, ο καταστηματαρχής είναι στο έλεος εκείνων που υπό την ανοχή συνήθως του κράτους βιαιοπραγούν ή αυθαίρετούν εν μέσω οδού.

Τι σημαίνουν όλα αυτά; Ότι κάποια στιγμή πρέπει να βάλουμε κάτω τα κριτήρια με τα οποία ζυγίζουμε και εκτιμούμε τη συμπεριφορά του κράτους. Στο κάτω κάτω της γραφής είναι ευθύνη της Κυβέρνησης και γενικότερα του δημόσιου βίου και να μιλήσουμε τη γλώσσα της αλήθειας και να

αναγνωρίσουμε ότι είναι ένα κράτος, το οποίο υπολείπεται τραγικά, τρομακτικά των σύγχρονων απαιτήσεων μιας ευνομούμενης κοινωνίας και ενός πολίτη που θέλει να ζήσει σε μια πολιτισμένη κοινωνία. Εκείνο που συναντάει είναι απρόσωπη γραφειοκρατία, υπερσυγκεντρωτισμός, αδιαφορία, χαμηλή απόδοση, πρωτόγονα μέσα, κακές υπηρεσίες. Και γιατί συμβαίνουν όλα αυτά; Ποιος φταίει;

Γιατί κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάποτε θα πρέπει να θυμηθούμε μια πολύ απλή αλήθεια. Ότι για ό,τι συμβαίνει καλό ή κακό, κάποιος έχει ευθύνη γι' αυτό ή κάποιος έχουν ευθύνη γι' αυτό. Και βεβαίως το θέμα είναι σύνθετο. Μπορεί κανείς να μιλήσει για μία σειρά παραγόντων που συμμετέχουν ή συμμετείχαν στη διαμόρφωση αυτού του αποκρουστικού περιβάλλοντος, το βέβαιο όμως είναι ότι κεντρικός πυρήνας στην αιτιολόγηση αυτών των φαινομένων είναι η ισοπέδωση που έχει επέλθει ειδικά στο χώρο της δημόσιας διοίκησης. Δεν επιβραβεύεται η προσπάθεια, δεν υπάρχουν κίνητρα για απόδοση, δεν ενθαρρύνεται, δεν ενισχύεται η διάκριση, επικρατεί μετριοκρατία και αναξιοκρατία, δεν υπάρχουν ποιοτικά κριτήρια. Και σας θυμίζω, για μία ακόμη φορά ότι οι έννοιες της αποτελεσματικότητας και της ποιότητας είναι αλληλένδετες, είναι άρρηκτα δεμένες μεταξύ τους και σας μεμφόμαστε διαχρονικά, όλες τις κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, γιατί έχετε τεράστια ευθύνη για το συγκεκριμένο φαινόμενο.

Πρώτον, προωθήσατε την εισαγωγή ενός άκρατου κομματισμού στη δημόσια διοίκηση. Προσλήψεις και εξέλιξη μέσα στο δημόσιο είναι γνωστό πως διαχρονικά γίνονταν, με κριτήριο μόνο την προσήλωση στις κομματικές προτεραιότητες του κυβερνώντος κόμματος.

Δεύτερον, γιατί ποτέ δεν προωθήσατε, γιατί είναι ξένο στη φιλοσοφία σας, ένα σύστημα κινήτρων, αλλά και συνεπειών ανάλογα με την απόδοση, τη συμπεριφορά και τη παραγωγικότητα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ).

Τρίτον, και αποδίδω ιδιαίτερη σημασία σε αυτό, διότι προωθήθηκε μια νοοτροπία ισοπέδωσης ή με άλλα λόγια βαφτίστηκε η ισοπέδωση, ικανών και ανικάνων, δικαίων και αδικών, εντίμων και μη, "εκδημοκρατισμός", ενώ δεν είναι έτσι. Αυτή η νοοτροπία της ισοπέδωσης είναι συνώνυμη με το φασισμό, με ολοκληρωτική νοοτροπία.

Είναι ανακριβής, ψευδής, αστήρικτος ο ισχυρισμός που προβάλλεται ενίοτε και τελευταία τον έχει επικαλεσθεί και ο κ. Σημίτης, ότι "τι να κάνουμε, έτσι είναι η ελληνική κοινωνία". Αυτή είναι η κατάσταση περίπου σαν ιστορική νομοτέλεια. Πρώτον, διότι δεν ήταν πάντα έτσι. Χωρίς να λέει κανείς ότι η Ελλάδα ήταν στο παρελθόν παράδεισος, δεν είχε φτάσει σε αυτό το σημείο ισοπεδωτικής νοοτροπίας και παρακμής.

Δεύτερον, διότι και οι άλλες κοινωνίες που αντιμετωπίσαν ή αντιμετωπίζουν παρόμοια φαινόμενα έχουν επενδύσει ενέργεια, πόρους, προσπάθεια και σύγχρονες προσεγγίσεις και σε πολύ μεγάλο βαθμό έχουν ανατάξει αυτήν την πορεία.

Και τρίτον, διότι η λογική του "τι να κάνουμε, έτσι είναι η Ελλάδα, αυτή είναι η ελληνική κοινωνία, σε αυτήν τη φάση βρισκόμαστε", στην ουσία είναι συγχωροχάρτι για όλες τις ενοχές, για όλες τις ευθύνες εκείνων που ευθύνονται, συνάμα όμως και κάτι χειρότερο, είναι ένδειξη βούλησης να αναληφθεί προσπάθεια διόρθωσης και βελτίωσης τώρα.

Είναι συγχωροχάρτι για όλα αυτά τα χαμένα χρόνια. Ξέρω ότι σας ενοχλεί η επισημάνση, η μακρά και παρατεταμένη περίοδος της υπερδεκαεπενταετούς παρακμής. Ξέρω ότι σας ενοχλεί η φράση "χαμένη δεκαετία του '80", αλλά αυτά πλέον είναι διαπιστωμένα και χρήζουν απλώς επανάληψης για δική σας χρήση. Αρκεί να σας θυμίσω άλλωστε, ότι την αναγνώριση για τη χαμένη δεκαετία την έχει κάνει και ο συνήθως λαλίστατος, παρακαθήμενός σας Υπουργός της Εθνικής Οικονομίας, τον Απρίλιο του 1997.

Μένοντας σε αυτό το θέμα θέλω επίσης να επισημάνω ότι τις ευθύνες τους οι πολιτικοί τις αναλαμβάνουν και ειδικά οι Πρωθυπουργοί. Όταν δεν το κάνουν, όταν προσπαθούν να τις διαχύσουν στο κοινωνικό σύνολο και μάλιστα με αφορι-

σμούς, τότε δεν είναι άξιοι να έχουν την εμπιστοσύνη των πολιτών και να διαχειρίζονται τις τύχες του Έθνους.

Εκτός όμως από ανίκανο και αναποτελεσματικό, το κράτος αυτό είναι και δαπανηρό και σπάταλο. Και αυτό εμφανίζεται και αποδεικνύεται καθημερινά και στον υπό συζήτηση προϋπολογισμό.

Σας θυμίζω πολύ συνοπτικά, γιατί σας τα έχουμε επισημάνει επανειλημμένα και σε άλλες ευκαιρίες σε αυτήν την Αίθουσα, αλλά και στη διάρκεια αυτών των ημερών που γίνεται συζήτηση για τον Προϋπολογισμό, ότι παρά τις δεσμεύσεις, παρά τις διακηρύξεις εξακολουθεί πράγματι με χαμηλότερους ρυθμούς από ό,τι στο φαύλο παρελθόν, να αυξάνεται συνεχώς ο αριθμός των απασχολούμενων στον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Δεύτερον, παρά το ότι διακηρύσσετε φέτος μια πολύ σφικτή, απαράδεκτη σφικτή εισοδηματική πολιτική -και λέγω απαράδεκτη γιατί τουλάχιστον τις απώλειες από τον πληθωρισμό θα έπρεπε να τις καλύπτει- τα προηγούμενα δύο χρόνια η εισοδηματική πολιτική στο δημόσιο τομέα, ήταν καθαρά κομματικού χαρακτήρα. Πέρυσι, το 1996, που ήταν και εκλογική χρονιά, οι δαπάνες μισθοδοσίας στον ευρύτερο δημόσιο τομέα έφτασαν περίπου στο 19%. Τρανή απόδειξη ότι τον κομματικό στρατό συνεχίζετε να τον εκτρέφετε και να του κάνετε τα χατήρια.

Τρίτον, οι προμήθειες του δημοσίου σε αυτό τον Προϋπολογισμό προσεγγίζουν τα εννιακόσια δισεκατομμύρια. Και ακόμα, παρόλο που έχουν περάσει πολλά χρόνια και τίθεται το θέμα ξανά και ξανά, δεν τολμάτε να εισάγετε τη λογική του προϋπολογισμού μηδενικής βάσης, για να δούμε επιτέλους πόσες από τις μεταφερόμενες από χρόνο σε χρόνο δαπάνες είναι πράγματι χρήσιμες, αποδοτικές και ωφέλιμες για τον πολίτη.

Να σας θυμίσω ξανά ότι μιλάτε δήθεν για δημοσιονομική εξυγίανση και μόλις πριν από λίγες εβδομάδες ζήσαμε όλοι σε αυτήν την Αίθουσα το άγος τις σπατάλης περίπου διακοσίων δισεκατομμυρίων (200.000.000.000) δραχμών χωρίς κανένα κριτήριο, χωρίς καμία προδιαγραφή και προϋπόθεση, του χαρίσματος των χρεών σε αμαρτωλού παρελθόντος και διαχείριση, στη μεγάλη τους πλειοψηφία, αγροτικών συνεταιρισμών.

Να σας θυμίσω ότι εσείς μόνοι σας λέτε ότι το δημόσιο χρέος φθάνει στα σαράντα τρισεκατομμύρια (40.000.000.000.000) δραχμές. Ε, πώς έγινε αυτό το δημόσιο χρέος; Από μόνο του έγινε; Όταν είναι γνωστό ότι πριν ζήσουμε, στη συντριπτική πλειοψηφία του χρόνου, με δική σας παρουσία στην Κυβέρνηση, περίοδο από τις αρχές της δεκαετίας του '80 και μετά, δεν υπήρχε στην ουσία δημόσιο χρέος, ήταν ελάχιστο. Και εδώ να επισημάνω επίσης, πράγμα που ομολογουμένως αναγνώρισε στην ομιλία του σε αυτήν την Αίθουσα ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την ύπαρξη ενός πολύ σημαντικού αφανούς χρέους, που οι υπολογισμοί μας το έχουν ανεβάσει στο ύψος του άνω των πέντε τρισεκατομμυρίων (5.000.000.000.000) δραχμών σωρευτικά για την περίοδο από το 1994 μέχρι σήμερα.

Θέλω επίσης να σας επισημάνω, ότι αυτή η κακή διαχείριση της σπατάλης συνδέεται και με ένα άλλο φαινόμενο, ένα μέγα θέμα που έχει βεβαίως την οικονομική του πλευρά, αλλά όχι μόνο. Έχει και την ηθική πλευρά, την πλευρά της νομιμότητας, της αξιοπιστίας του δημόσιου βίου, γιατί υπάρχουν πολλά φαινόμενα κακής διαχείρισης και αδιαφανούς διαχείρισης που δημιουργούν τεράστια ερωτηματικά και ευθύνες.

Σας επισημαίνω δύο: Το ένα είναι το ακόμα και σήμερα ισχύον σύστημα ανάθεσης δημοσίων μελετών και έργων. Πού ακούστηκε ο τεσσαρακοστός μειοδότης να είναι εκείνος στον οποίο ανατίθεται το έργο! Δεν γίνονται πουθενά αυτά σε πολιτισμένες και ευνομούμενες χώρες, κυρίες και κύριοι της Κυβέρνησης.

Και οδηγούμαι εδώ στην υπογράμμιση ενός θέματος το οποίο θα ταλανίσει το δημόσιο βίο. Αναφέρομαι στις προγραμματικές συμφωνίες. Δεν μπορείτε να στρεψοδικείτε, δεν μπορείτε να κρύβεστε πίσω από ένοχους αφορισμούς. Κανείς επί της αρχής δεν ήταν, ούτε είναι εναντίον των προγραμ-

ματικών συμφωνιών. Βεβαίως φαντάζομαι όλες και όλοι επιθυμούμε την ενίσχυση της ελληνικής παραγωγής, της ελληνικής βιομηχανίας, της απασχόλησης στον τόπο μας. Αλλά τίθεται θέμα αρχής. Και στην πολιτική καλά γνωρίζετε ότι από την αρχή μέχρι τον τρόπο της εφαρμογής, μέχρι την υλοποίηση, υπάρχει τεράστια απόσταση. Και πώς υλοποιείται; Χωρίς μελέτη, χωρίς εξασφάλιση, τουλάχιστον με αντικειμενικά χαρακτηριστικά και στοιχεία της εγχώριας προστιθέμενης αξίας και μία χρονική προσέγγιση, που στον οποιονδήποτε καλο-προαίρετο δημιουργεί αν όχι βεβαιότητα, πάντως υψηλότατο δείκτη πιθανολόγησης, ότι κάτι πολύ σάπιο συμβαίνει. Αφήσατε να χαθούν τρία ολόκληρα χρόνια και έρχεστε την τελευταία στιγμή, στο παρά πέντε, να αναθέσετε συμβάσεις που προσεγγίζουν, αν δεν ξεπερνούν, το ενάμισι τρισεκατομμύριο (1.500.000.000.000) δραχμές, χρήματα του ελληνικού λαού με τρόπο αδιαφανέστατο. Και εδώ υπάρχουν ευθύνες. Και πρέπει να σας πω ότι με εύκολες επιθέσεις του τύπου ότι η δική μας παράταξη δεν νοιάζεται για την ελληνική βιομηχανία και παραγωγή, δεν θα αποφύγετε ούτε τις πολιτικές ούτε πιθανώς, αν αποδειχθούν ότι υπάρχουν και τις άλλες ευθύνες σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Θα μου επιτρέψετε όμως να σας πω ότι τέτοιου είδους αφορισμοί, έστω και αν ξεκινούν από αίσθημα ενοχής και αδυναμίας, είναι και θρασύτητα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Γιατί στο σπίτι του κρεμασμένου δεν μιλάνε για σχοινί και αυτοί που έβαψαν την ελληνική βιομηχανία κάθονται εκ δεξιών μου αυτήν τη στιγμή.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Και είναι φυσικό να οδηγείται η καθεμιά και ο καθένας στο εξής απλό, αλλά εύλογο δίλημμα: Αυτή η καθυστέρηση, που οφείλεται; Σε πρωτοφανή, σε πρωτόγνωρη ανικανότητα ή σε εκ προθέσεως εύνοια στη δημιουργία ατμόσφαιρας αδιαφάνειας, ίσως και διαφθοράς; Διαλέξτε και απαντήστε.

Αυτό όμως το κράτος, το δαπανηρό και σπάταλο, το πληρώνει ο πολίτης. Και το πληρώνει κάθε χρόνο και περισσότερο, κάθε χρόνο και πιο δυσανάλογα. Και τονίζω τον όρο "δυσανάλογα", διότι αναδεικνύει ταυτόχρονα το κακό επίπεδο υπηρεσιών, το οποίο του προσφέρεται.

Φόροι. Θα θυμίσω, λοιπόν, ότι σε τέσσερα χρόνια έχετε κάνει εβδομήντα οκτώ νέες φορολογικές ρυθμίσεις. Στους είκοσι δύο μήνες, μετά την εσωτερική αλλαγή στο συμπολιτεύσιμο χώρο, έχετε κάνει σαράντα εννέα νέες φορολογικές ρυθμίσεις. Και τώρα προωθείτε δεκατρείς νέες φορολογικές ρυθμίσεις.

Κύριε Σημίτη, επάξια φέρετε τον τίτλο του Πρωθυπουργού των φόρων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Είναι κακή πολιτική αυτή, είναι κοινωνικά άδικη πολιτική. Κατά την εκτίμησή μας, σε ό,τι αφορά την προσπάθεια επίτευξης των εθνικών στόχων, δηλαδή, της πορείας μας προς την ΟΝΕ και την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, είναι ανεπιτυχής και αδιέξοδη η προσέγγισή αυτή. Όμως, περισσότερο απ' όλα αυτά, βαρύνει κάτι, το οποίο σχετίζεται με τη στοιχειώδη αξιοπιστία του δημόσιου βίου.

Επανελημμένα σας ακούσαμε ψευδώς να ισχυρίζεσθε ότι δεν θα επιβληθούν νέοι φόροι. Και προεκλογικά και στη Βουλή και σε συνεντεύξεις σας και στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης.

Κάνω έκκληση να μην το επαναλάβετε σήμερα. Γιατί αν το κάνετε, είμαι βέβαιος, ότι όλες οι Ελληνίδες και όλοι οι Έλληνες θα ξέρουν τι τους περιμένει!

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)
Μένοντας όμως στο ζήτημα της φορολογίας, πρέπει επίσης να επισημάνω κάτι ακόμη. Ένα χώρο, όπου αποδεικνύεται σε όλο της το μεγαλείο η ανεπάρκεια της διοίκησης και του κράτους. Μιλώ για το περίφημο θέμα της μηχανοργάνωσης των υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών, το περίφημο πρόγραμμα TAXIS. Ξανά και ξανά ακούμε ότι φτάνει στο τέλος του, στην εγγύτατη προοπτική θα εφαρμοστεί, ήταν να εφαρμοστεί μέσα στο 1997, ακούσαμε προχθές ότι ο μέγας

αυτός στόχος έχει μετατεθεί για το 1999.

Πέραν των εύλογων ερωτηματικών- που είναι βέβαιο ότι δημιουργούνται από τις ξανά και ξανά επανεξαγγελλόμενες χρονολογίες εφαρμογής του, που διαφεύδονται όμως στην πράξη- αυτό το ζήτημα και μόνο αποδεικνύει και το αναπο-τελεσματικό, αλλά και το εξαιρετικά κοινωνικά άδικο της πολιτικής που εφαρμόζεται.

Μιλούμε για επενδύσεις. Και ορθώς μιλούμε για επενδύσεις. Γιατί έχουμε χρεία από τη μία, ταυτόχρονα όμως και τρομακτική ένδεια επενδυτικής δραστηριότητας. Και την ίδια στιγμή έρχεσθε και επιβάλλετε νέους φόρους. Αυξάνετε τα αντικειμενικά κριτήρια περίπου στο 35%-40% τελικά. Αυξάνετε το συντελεστή φορολόγησης των κερδών των ανωνύμων εταιριών στο 40% περίπου. Φορολογείτε και τα αφορολόγητα αποθεματικά.

Και μετά απ' αυτό, περιέρχεσθε την Ελλάδα, κάνοντας εκκλήσεις και παραινήσεις σε υποψήφιους, υποτίθεται, επενδυτές, να αναλάβουν δράση.

Μα είναι τόσο περίπλοκο το ζήτημα να αντιληφθείτε ότι με την εφαρμοσμένη σας πολιτική εκδιώκετε, αποθαρρύνετε, απομακρύνετε τον όποιο επίδοξο επενδυτή. Είναι όμως, βέβαιο ότι αυτή η πολιτική έχει και χαρακτηριστικά προχωρημένης κοινωνικής σκληρότητας.

Τα αντικειμενικά κριτήρια ποιους πλήττουν στη μεγάλη τους πλειοψηφία; Τους εισοδηματικά πολύ ισχυρούς; Δεν έχετε καταλάβει την απόγνωση στην οποία βρίσκονται οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες; Δεν έχετε αντιληφθεί ότι οι έμποροι αισθάνονται υπό διωγμόν και το ίδιο και οι ελεύθεροι επαγγελματίες;

Μόνο από τη μη τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας για τα χρόνια από το 1994 και μετά, υπολογίζεται ότι η συνολική απώλεια των μισθωτών και των συνταξιούχων ξεπερνάει τα πεντακόσια δισεκατομμύρια (500.000.000.000) δραχμές. Επιτρέψτε μου να πω, ότι αυτό το ονομάζω κοινωνική αναλγησία, γιατί τελικά επωμίζονται οι εισοδηματικά ασθενέστεροι την αδυναμία σας να κάνετε πολιτική σύγχρονη, πολιτική τομών, πολιτική αποτελέσματος.

Και σαν να μη φθάνουν όλα αυτά, υπάρχει και συνέχεια. Η αύξηση της παρακράτησης, την οποία εκ των υστέρων πήγατε να μαλαώσετε με διάφορες προχειρολογίες, η αύξηση του φόρου στα ακίνητα και στην οικοδομή, η αύξηση των έμμεσων φόρων, η οποία όπως και να το κάνουμε πλήττει και τα χαμηλά εισοδήματα. Φορολογείτε και τα μοτοποδήλατα. Αυτούς τους έχοντες και κατέχοντες βρήκατε για να εξαντλήσετε την αυστηρότητά σας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, χωρίς φόβο και πάθος είναι φανερό, ότι η πολιτική σας έχει αποτύχει. Έχει αποτύχει κατ' αρχήν στο στόχο της δημοσιονομικής εξυγίανσης. Στον Προϋπολογισμό -κατεδείχθη άλλωστε και αυτές τις μέρες, αλλά και όλες τις προηγούμενες εβδομάδες που βρέθηκε στο στόχαστρο της ανάλυσης- δεν πρέπει να δίνουμε ιδιαίτερη σημασία, γιατί είναι ένας προϋπολογισμός γεμάτος αλχημείες.

Σας θυμίζω ότι έγκυροι αναλυτές -όχι παραταξιακά ή κομματικά ελεγχόμενοι ή κοντά στο δικό μας χώρο- έχουν πει ότι για το 1995 η απόκλιση του τότε Προϋπολογισμού ήταν διακόσια ογδόντα δισεκατομμύρια (280.000.000.000) δραχμές. Το 1996 έφθασε τα τετρακόσια πενήντα δισεκατομμύρια (450.000.000.000) δραχμές. Μετριοπαθώς η πρόβλεψη για το 1997 είναι ότι θα ξεπεράσει τα εξακόσια δισεκατομμύρια (600.000.000.000) δραχμές. Τι συζήτηση να κάνουμε γι' αυτά που γράφονται μέσα στον Προϋπολογισμό;

Για να μη σας κουράζω, για να μην κουράζω την Αίθουσα δηλαδή, θα σας καταθέσω μια μόνο σελίδα με τις χονδροειδέστερες περιπτώσεις των αποκλίσεων, τις οποίες καλύπτετε με τον απολογισμό του επόμενου έτους, όταν όμως έχει μετακινηθεί το ενδιαφέρον της κοινής γνώμης σε εκείνα τα οποία συζητούνται για το χρόνο που έρχεται.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

"Έτσι, εκτός από την προσπάθεια της Κυβέρνησης, να

συμβάλλει στη συνολική βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, υπάρχει και μία προσπάθεια βελτίωσης της 'λογιστικής' εμφάνισης των δημοσιονομικών λογαριασμών για να φαίνεται ότι τα πράγματα βελτιώνονται:

- Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1997' η απόκλιση των δημοσιονομικών εσόδων από τα προϋπολογισθέντα για το 1996 εμφανίστηκε να είναι περίπου 170 δισ. Ο αρμόδιος Υφυπουργός Οικονομικών με δηλώσεις του στη Βουλή τον Ιούνιο του 1997, ομολόγησε ότι η πραγματική απόκλιση 'ανήλθε' τελικά στα 300 δισ. περίπου, ενώ σύμφωνα με την 'Εισηγητική Έκθεση για το 1998' η απόκλιση ανήλθε στα 326 δισ.!

- Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1996' το πρωτογενές πλεόνασμα για το 1995 εμφανίζεται ότι ήταν 660,9 δισ. δρχ. Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1997', το ίδιο πλεόνασμα για το 1995 εμφανίζεται ότι ήταν 587 δισ. δρχ.! Δηλαδή μία διαφορά 74 δισ. δρχ. που κάνει να φαίνεται κάπως καλύτερη η εκτιμώμενη βελτίωση των μεγεθών για το 1997.

- Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1996' εμφανίστηκε ότι η δαπάνη για τόκους για το 1995 ήταν 3.299,3 δισ. δρχ. Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1997' η δαπάνη αυτή εμφανίστηκε σαν 3.356 δισ. δρχ, δηλαδή υψηλότερη κατά 57 δισ. δρχ. Το ίδιο συνέβη και με το ακαθάριστο έλλειμμα του δημοσίου. Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το 1996' προϋπολογιζόταν σε 6233 δισ., στην 'Εισηγητική Έκθεση του 1997' εκτιμάτο σε 6443 δισ., αλλά δύο μήνες αργότερα, σύμφωνα με το Δελτίο Δημοσιονομικής Διαχείρισης τεύχος 6, του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους είχε εκτιναχθεί στα 6543 δισ. ενώ στην 'Εισηγητική Έκθεση για το 1998' εμφανίστηκε στα 6529 δισ.

- Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1996' εμφανίστηκε ότι το 'Χρέος της Κεντρικής Διοίκησης' στο τέλος του 1995 ήταν 31.159 τρισ. δρχ. ενώ στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1997' το χρέος του 1995 εμφανίζεται σαν 31.982 τρισ. δρχ. Υψηλότερο δηλαδή κατά 823 δισ. δρχ.!

- Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1997' το 'καθαρό έλλειμμα του έτους 1996' εμφανίστηκε να είναι 2.128 τρισ. δρχ. Στην 'Έκθεση για το 1998' το ίδιο έλλειμμα εμφανίστηκε να είναι 2.756 τρισ., δηλαδή κατά 728 δισ. υψηλότερο!

- Στην 'Έκθεση για το 1997', η πρόβλεψη για 'μισθούς - συντάξεις - επιδόματα' ήταν 3.292 τρισ. Στην 'Έκθεση για το 1998' αλλοιώθηκε η πρόβλεψη για το 1997 (!) και έγινε 3.377 τρισ.!

- Οι δαπάνες για 'μισθούς-συντάξεις-επιδόματα' αυξήθηκαν κατά 17% το 1996 σε σχέση με το 1995, και κατά 14,9 το 1997, ενώ η επίσημη πρόβλεψη ήταν για 7,7 %.

- Και όχι μόνο αυτά. Κάθε χρόνο το χρέος μεγαλώνει περισσότερο από ότι θα ήταν αν προσθέταμε στο χρέος του προηγούμενου χρόνου το καθαρό έλλειμμα του τρέχοντος χρόνου. Πώς; Απλά επειδή εκτός από τα ελλείμματα προστίθενται στο χρέος και άλλα πράγματα τα οποία η Κυβέρνηση δεν κοπιάζει να 'προϋπολογίσει'. Α.χ. 'κεφαλαιοποιήσεις τόκων' (όπου αντί να πληρώσει τους τόκους από τα ομόλογα που έχουν οι κρατικές τράπεζες ανταλλάσσει τα τοκομερίδια με νέα ομόλογα τα οποία δεν θεωρούνται δαπάνη έστω και αν αυξάνουν το χρέος και μεταθέτουν το πρόβλημα για το μέλλον), 'ανάληψη νέων χρεών από καταπτώσεις εγγυήσεων', 'συναλλαγματικές διαφορές', 'αύξηση αποθεματικού', 'μεταβολές αποθεματικού', κλπ.

- Στην 'Εισηγητική Έκθεση του Προϋπολογισμού για το Οικονομικό Έτος 1997', το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης αυξήθηκε από τα 31982 τρισ. το 1995 στα 35.650 τρισ. στο τέλος του 1996. Στην 'Έκθεση για το 1998' το χρέος στο τέλος του 1996 εμφανίζεται να είναι 35246 τρισ., δηλαδή υψηλότερο κατά 600 δισ. χωρίς να υπάρχουν απρόοπτες εξελίξεις για το μήνα Δεκέμβριο του 1996, οι οποίες δεν θα

ήταν δυνατόν να εμφανισθούν έγκαιρα στην 'Έκθεση για το 1997'! Στην 'Έκθεση για το 1998' φαίνεται ότι το χρέος για το 1996 επιβαρύνθηκε κατά 355 δισ. από κάτι διαφορετές ταμειακής-δημοσιονομικής βάσης, κατά 167 δισ. από 'μεταβολή αποθεματικού', ενώ παντού υπάρχουν αναπροσαρμογές σε σχέση με την 'Έκθεση για το 1997'.

- Στην 'Έκθεση για το 1998' το χρέος για το 1997 εμφανίζεται αυξημένο κατά 995 δισ. πάνω από το 'καθαρό έλλειμμα του έτους 1997', εκ των οποίων 421 δισ. δρχ. για 'Κεφαλαιακές μεταβιβάσεις στις Δημόσιες Επιχειρήσεις', 126 δισ. για αγορά μετοχών (της Εθνικής Τράπεζας) κλπ.

Οι παραπάνω ενισχύσεις των μετοχικών κεφαλαίων των ΔΕΚΟ αυξάνουν το δημόσιο χρέος και τα μελλοντικά τοκο-χρεωλύσια, αλλά δεν εμφανίζονται σαν εκταμιεύσεις και δαπάνες στο τρέχον έτος!).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Με απλά λόγια θα σας έλεγα λοιπόν, ότι αυτός ο προϋπολογισμός έχει στοιχεία πλαστότητας, είναι σε μεγάλο βαθμό ανακριβής, διεκδικεί τον αυστηρό αλλά όχι ανακριβή τίτλο του προϋπολογισμού 'μαϊμού'.

Οικονομική και Νομισματική Ένωση: Δεν θα κουράσω την Εθνική Αντιπροσωπεία με τις γενικές αναφορές της πίστης μας στον ευρωπαϊκό προσανατολισμό. Θέλω, όμως, να κάνω τρεις επισημάνσεις:

Επισημοποιήθηκε πριν από λίγες μέρες ότι η Ελλάδα -το ξέραμε βέβαια- είναι η μόνη χώρα που χωρίς τη θέλησή της δεν θα συμμετέχει στην πρώτη ταχύτητα, όπως ειθίσαι να λέμε, της οικονομικής και νομισματικής ενοποίησης. Και αναβάλλεται ο στόχος αυτός κατά μία περίπου τριετία.

Εκτός όμως από τις σοβαρότατες συνέπειες αυτού του αποκλεισμού, που πολύ συμπτυκνυμένα, θα έλεγα, ότι συνίστανται κυρίως στο γεγονός ότι δεν θα συμμετέχει η Ελλάδα εκεί που θα παίρνονταν οι σοβαρές και μεγάλες αποφάσεις για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θέλω να επισημάνω το εξής: Να θυμίσω ότι είναι ψευδής ο ισχυρισμός της Κυβέρνησης ότι εξ' αρχής αυτόν τον προσανατολισμό είχαμε, ξέραμε ότι δεν θα συμμετάσχαμε από την πρώτη στιγμή και γι' αυτό έχουμε ένα πλάνο το οποίο ακολουθούμε με συνέπεια.

Θέλω να καταθέσω στη Βουλή ένα απόσπασμα από το αναθεωρημένο πρόγραμμα σύγκλισης, που κατέθεσε η Κυβέρνηση του Π.Α.ΣΟ.Κ. το 1994. Και διαβάζω μόνο μία φράση: 'Το βασικό συμπέρασμα του προγράμματος είναι ότι η ελληνική οικονομία θα ικανοποιεί όλα τα κριτήρια ονομαστικής σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ από το 1998. Θα είναι, δηλαδή, έτοιμη να συμμετάσχει στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης από το 1999, που είναι και το πλέον πιθανόν έτος έναρξης του σταδίου αυτού.'

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας, κ. Κωνσταντίνος Καραμανλής, καταθέτει για τα Πρακτικά το προαναφερθέν έγγραφο, το οποίο έχει ως εξής:

ΑΝΑΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ 1994-1999

1. Εισαγωγή

Σκοπός του Προγράμματος Σύγκλισης 1994-1999, το οποίο αναθεωρεί το προηγούμενο Πρόγραμμα 1993-1998, είναι να παρουσιάσει τη διαχρονική εξέλιξη των μακροοικονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας για την περίοδο 1994-1999, καθώς και τα σημαντικότερα μέσα πολιτικής που θα στηρίζουν την προσπάθεια ονομαστικής και πραγματικής σύγκλισης.

Οι προοπτικές της ελληνικής οικονομίας διαγράφονται θετικές. Οι εργασιακές σχέσεις βρίσκονται σε πολύ καλό σημείο, αντανakλώντας την επίτευξη της πρόσφατης διετούς συμφωνίας μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών. Δυναμικές επιχειρήσεις τόσο σε κλάδους παραδοσιακούς, όσο και σε κλάδους σύγχρονους, έχουν προχωρήσει σε επενδύσεις εκσυγχρονισμού και παρουσιάζουν αξιόλογες επιδόσεις και αυξημένη κερδοφορία. Οι αναδυόμενες αγορές των Βαλκανίων, της Ανατολικής Ευρώπης και των Δημοκρατιών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες στις

ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν ήδη μια σημαντική παρουσία εκεί. Η βιομηχανική παραγωγή άρχισε να ανακάμπτει, μετά από αρκετά χρόνια στασιμότητας. Ο πληθωρισμός βρίσκεται σε καθοδική πορεία και το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα. Τέλος, το δεύτερο Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης, συνολικής δαπάνης ύψους 8,4 τρισ. δραχμών, δημιουργεί τις απαραίτητες χρηματοδοτικές προϋποθέσεις για την επιτάχυνση των επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, για την αναβάθμιση της υποδομής, τον εκσυγχρονισμό των επιχειρηματικών μονάδων και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ο σημαντικότερος ανασταλτικός παράγων για τη σταθεροποίηση της οικονομίας και την εκμετάλλευση των ευνοϊκών προοπτικών ανάπτυξης της είναι το δημοσιονομικό πρόβλημα. Η αντιμετώπιση του αποτελεί προϋπόθεση για την επίτευξη υψηλών και διατηρήσιμων ρυθμών ανάπτυξης μεσοπρόθεσμα. Η δημοσιονομική πολιτική της Κυβέρνησης, όπως αυτή εκφράζεται κυρίως μέσα από τους πρόσφατους φορολογικούς νόμους, την περικοπή των μη επενδυτικών δαπανών, τη σχεδιαζόμενη ριζική αλλαγή του τρόπου κατάρτισης του Προϋπολογισμού, αλλά και από τις ευνοϊκές επιπτώσεις στα κρατικά έσοδα από την εισαγωγή μετοχών Δημοσίων Επιχειρήσεων στο Χρηματιστήριο, στοχεύει στην προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας στους δημοσιονομικούς όρους της Συνθήκης του Μάαστριχτ μέσα στην επόμενη τετραετία. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σύγκλισης, το δημοσιονομικό έλλειμμα θα είναι χαμηλότερο του 3% του ΑΕΠ το 1998, ενώ το δημόσιο χρέος ως ποσοστό του ΑΕΠ αναμένεται ότι θα έχει σταθεροποιηθεί ήδη από το 1996. Παράλληλα, τόσο ο πληθωρισμός όσο και τα επιτόκια προβλέπεται να βρίσκονται πολύ κοντά στα αντίστοιχα κριτήρια σύγκλισης από το 1997.

Το βασικό συμπέρασμα του Προγράμματος είναι ότι η ελληνική οικονομία θα ικανοποιεί όλα τα κριτήρια ονομαστικής σύγκλισης της Συνθήκης του Μάαστριχτ από το 1998, θα είναι δηλαδή έτοιμη να συμμετάσχει στο τρίτο στάδιο της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης από το 1999, που είναι και το πλέον πιθανό έτος έναρξης του σταδίου αυτού. Τα κριτήρια ονομαστικής σύγκλισης είναι το δημόσιο έλλειμμα και το χρέος, ο πληθωρισμός, τα μακροπρόθεσμα επιτόκια και η σχετική σταθερότητα της συναλλαγματικής ισοτιμίας. Το κριτήριο του δημόσιου χρέους δεν θα ικανοποιείται απόλυτα, με την έννοια ότι αυτό δεν θα είναι 60 τοις εκατό του ΑΕΠ. Όμως, από το 1996 θα υπάρχει σαφής τάση αποκλιμάκωσης του λόγου "δημόσιο χρέος προς ΑΕΠ", ικανοποιώντας έτσι και αυτό το κριτήριο σύγκλισης, όπως τίθεται στη Συνθήκη.

Η ικανοποίηση των ονομαστικών κριτηρίων σύγκλισης δεν αποτελεί το μόνο σημείο αναφοράς του Προγράμματος. Η ελληνική κυβέρνηση αποδίδει πολύ μεγάλη σημασία στην πραγματική σύγκλιση, απαραίτητη προϋπόθεση της οποίας είναι η επίτευξη υψηλών ρυθμών αύξησης του ΑΕΠ. Στη δεύτερη περίοδο του Προγράμματος επιτυγχάνονται υψηλοί ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ, ενώ τα μέτρα αναπτυξιακής πολιτικής εφαρμόζονται παράλληλα με τη δημοσιονομική προσαρμογή από την αρχή του προγράμματος, με αιχμή το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

Στη Διακυβερνητική Διάσκεψη του 1996, η ελληνική κυβέρνηση θα επιδιώξει, με όλα τα μέσα που διαθέτει, να ενσωματωθούν στη Συνθήκη του Μάαστριχτ και κριτήρια πραγματικής σύγκλισης. Διαφορετικά, η Συνθήκη κινδυνεύει να μείνει αφενός χωρίς κοινωνικό περιεχόμενο, και αφετέρου μακριά από την πραγματικότητα, αφού οι συμμετέχοντες στις αγορές ήδη κρίνουν τις επιδόσεις των οικονομιών χρησιμοποιώντας και πραγματικά κριτήρια, όπως η αύξηση του ΑΕΠ και το ποσοστό ανεργίας).

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ: Ποιες άλλες αποδείξεις χρειάζονται, για να πεισθεί και ο τελευταίος, ότι η χρονική υστέρηση αποτελεί την πιο τρανταχτή απόδειξη ότι η πολιτική, που ακολουθείται είναι αναποτελεσματική, δεν οδηγεί στο στόχο.

Θυμίζω επίσης -όπως άλλωστε αναφέρεται και στο απόσπασμα που σας διάβασα- ότι δεν βρισκόμαστε σε τροχιά

πραγματικής σύγκλισης. Πραγματικής σύγκλισης, που μετριέται με κριτήρια πέραν εκείνων που έχουν συναποφασιστεί στη Συνθήκη του Μάαστριχτ, χωρίς να υποτιμώ την αξία των δημοσιονομικών δεικτών, αλλά που δεν αναφέρονται στην πραγματική κατάσταση της οικονομίας, με άλλα λόγια στην παραγωγικότητα, στην ανταγωνιστικότητα, στην αύξηση του εισοδήματος, στις επενδύσεις. Γιατί εκεί η εικόνα δεν είναι καθόλου ευχάριστη, παρά το διαρκώς επαναλαμβανόμενο μακινιάζ, που επιχειρείται από τους αρμόδιους Υπουργούς.

Πρέπει να κάνω επίσης και κάποιες επισημάνσεις για την προσπάθεια της ονομαστικής σύγκλισης. Είναι πράγματι θετικό, ότι έχει αποκλιμακωθεί ο πληθωρισμός. Δεν αρκεί όμως αυτό. Τα δημοσιονομικά δεν πηγαίνουν καλά. Και πάντως, ολόκληρη η οικοδόμηση της πολιτικής της ονομαστικής σύγκλισης έχει μια παραδοχή εξαιρετικά επισφαλής, ότι η διεθνής συγκυρία θα εξακολουθήσει να είναι ευνοϊκή. Και έχει αποδειχθεί, προσφάτως μάλιστα, ότι η ελληνική οικονομία, στην πραγματική της εικόνα, πατάει σε εξαιρετικά αδύναμα πόδια. Αυτό που λέγεται, ότι δημιουργείται μια αναστάτωση σε χώρες της Άπω Ανατολής και η μεγαλύτερη ένταση μεταφέρεται στην Ελλάδα, αποδεικνύει του λόγου το αληθές. Δεν θέλουμε να είμαστε προάγγελοι δεινών. Αλλά είναι βέβαιο ή εν πάση περιπτώσει εξαιρετικά πιθανόν, τέτοιου είδους πιέσεις να δεχθούμε ξανά και ξανά, όσο περνούν οι μήνες. Και αυτό σημαίνει ότι, έστω με τρομακτική καθυστέρηση, θα πρέπει επιτέλους να προωθηθεί μια διαφορετική πολιτική, που θα ενδυναμώνει την εικόνα της πραγματικής ελληνικής οικονομίας και όχι των δεικτών, οι περισσότεροι των οποίων επιδιώκεται να προσεγγισθούν με τερτίπια, τεχνάσματα και αλχημείες.

Τι θα έπρεπε να κάνετε. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, θα το επαναλάβω. Θα έπρεπε να το έχετε εμπεδώσει τόσες φορές που το έχουμε πει. Όμως, από τη στιγμή κατά την οποία δεν διακρίνεται καμία διάθεση έστω ελλιπούς, έστω μερικής υιοθέτησης και εφαρμογής των όσων σας προτείνουμε, συνοπτικά έστω, να τα επαναλάβω. Πρέπει να προχωρήσετε σε μια πολιτική, η οποία θα έχει ως κύριο στόχο τη μεταβολή, την ουσιαστική μεταβολή της έκτασης, του ρόλου και του τρόπου λειτουργίας του κράτους. Αυτό συμπεριλαμβάνει ένα πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων, όχι με κύριο στόχο να συλλεγούν κάποια ακόμη έσοδα για δημοσιονομικές προτεραιότητες, αλλά για να απελευθερωθούν δημιουργικές δυνάμεις και πόροι σε αυτόν τον τόπο, για να δημιουργηθούν κλίμα και κίνητρα ανταγωνισμού, για να απαλλαγεί ο φορολογούμενος από τα δυσβάσταχτα βάρη και τις κακές υπηρεσίες που, στις περισσότερες περιπτώσεις, του επισωρεύουν οι δυσλείτουργίες, αλλά και τα χρέη εκείνων των δημοσίων οργανισμών, που παριστάνουν τον παραγωγό.

Και βέβαια, θα πρέπει να σας πω ότι παρά το ότι με μισόλογα καμά φορά αναφέρεσθε σε αυτό το ζήτημα, η πραγματικότητα δείχνει ότι ούτε το θέλετε, ούτε το μπορείτε.

Εξακολουθεί να υπάρχει ο διαβόητος Οργανισμός για την Ανασυγκρότηση των Επιχειρήσεων. Εκτροφεύει σκανδάλων διαχρονικά.

Εξακολουθούν να υπάρχουν προβληματικές. Δεν έχετε κανένα λόγο να κρατάτε και δεν έχει κανένα λόγο η Ελλάδα να έχει, σχεδόν το 80% του τραπεζικού της συστήματος υπό τον έλεγχο του δημοσίου.

Για τις αστικές συγκοινωνίες δεν χρειάζεται να τα ξαναπούμε. Να σας υπογραμμίσω, ότι αν δεν κάνετε μια ρηξικέλευθη πολιτική, που θα στοχεύει στην αποκρατικοποίηση της Ολυμπιακής, τα μαντάτα στο εγγύς μέλλον θα είναι εξαιρετικά δυσμενή για τον εθνικό μας αερομεταφορέα.

Πρέπει να προωθήσετε και να υιοθετήσετε την προσέγγιση και την πολιτική της αυτοχρηματοδότησης, γιατί ακόμη και αν αξιοποιούσατε -πράγμα που δεν κάνετε- τους πόρους των Κοινωνικών Πλαίσιας Στήριξης, είναι ανάγκη, για να γίνουν τα μεγάλα έργα υποδομής στην Ελλάδα, να προσελκυστεί και ιδιωτικό κεφάλαιο.

Πρέπει επιτέλους, να υιοθετήσετε πολιτική πραγματικού περιορισμού των δημοσίων δαπανών. Σας έδωσα μια σειρά από παραδείγματα, όπου παρά τα ισχυριζόμενα, την παραβαί-

νετε και μάλιστα με τρόπο συστηματικό και προκλητικό.

Είναι ανάγκη επίσης, να προωθηθεί μια μεταρρύθμιση στον τρόπο λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης, με βάση κάποιες απaráβατες αρχές. Άλλα; Επιβράβευση της προσπάθειας; Σύνδεση με την παραγωγικότητα; Κίνητρα για απόδοση; Συνέπειες για τα αντίθετα; Σίγουρα πάντως πρέπει να βρούμε εκείνους τους τρόπους. Και θα το κάνουμε με μεγάλη καθυστέρηση, υπερήμερα, που χωρίς να θέτουν σε αμφισβήτηση το καθεστώς της μονιμότητας των δημοσίων υπαλλήλων, θα πρέπει όσο γίνεται να περιορίζουν ή, η μεγάλη φιλοδοξία θα ήταν, να εξαλείφουν τις αρνητικές συνέπειες, που σε πολλές περιπτώσεις αναδεικνύει το καθεστώς αυτό.

Είναι απαραίτητη μια μεγάλη μεταρρύθμιση στο φορολογικό σύστημα. Βεβαίως, προϋπόθεση είναι μια διαφορετική προσέγγιση στο ζήτημα των δαπανών.

Συντηρώντας ένα τέτοιο σπάταλο και αναποτελεσματικό κράτος, είναι φυσικό, ότι η όποια δημοσιονομική προσπάθεια θα ρίχνει το βάρος της στη διαρκώς και μεγαλύτερη πίεση των φορολογουμένων από πλευράς επιχείρησης άντλησης περισσότερων εσόδων. Είναι, λοιπόν, προϋπόθεση μια πολιτική οικονομίας και χρηστής διαχείρισης του δημοσίου χρήματος.

Είναι όμως απαραίτητο, εάν πράγματι στοχεύουμε -όπως θα οφείλαμε να στοχεύουμε- σε μια αναπτυξιακή διάσταση και σε μια ένταση της επενδυτικής δραστηριότητας, μια φορολογική πολιτική που θα στηριζόταν στις αρχές της απλοποίησης του συστήματος και από την άλλη, της σταδιακής μείωσης των συντελεστών και της συνολικής φορολογικής επιβάρυνσης.

Είναι επίσης βέβαιο, ότι αν θέλουμε ως χώρα να προϋπαντήσουμε τον 21ο αιώνα, όχι ως ουραγοί ως είμεθα σήμερα, αλλά ως -αν όχι πρωτοπόροι- φιλόδοξοι συμμετέχοντες, θα πρέπει επιτέλους να κάνουμε μια σοβαρή μεταρρυθμιστική προσπάθεια στην παιδεία. Όχι αυτές οι προχειρότητες που γίνονται σήμερα. Θα πρέπει να κάνουμε μια σοβαρή προσπάθεια, της οποίας θα έχει προηγηθεί ειλικρινής εθνικός διάλογος, ώστε ακόμη και με μεταβολές προσώπων ή και κυβερνήσεων, οι βασικές αρχές να μη μεταβάλλονται.

Πρώτος στόχος θα έπρεπε να είναι η αύξηση της ανταγωνιστικότητας. Οι πολιτικές όμως που υιοθετείτε, παρά τους ισχυρισμούς σας, οδεύουν στην αντίθετη κατεύθυνση.

Δεν θα κουράσω με μακρές αναφορές, είναι όμως γνωστό από την εξέλιξη και στο εμπορικό ισοζύγιο και την τεράστια αύξηση του ελλείμματος στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, η πτωτική τάση, η ανησυχητική πτωτική τάση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας.

Ένας από τους τρόπους για να αναστραφεί αυτό, θα ήταν μια πολιτική που θα οδηγούσε σε ουσιαστική αύξηση των επενδύσεων. Στη δική μας περίπτωση αποδεικνύεται ότι η Κυβέρνηση αδυνατεί να αξιοποιήσει ακόμα και τους πόρους που έρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Βρισκόμαστε στο τέλος πια του προγράμματος για το Β' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης και έχει απορροφηθεί μόνο περίπου το 1/3 των πόρων.

Σας θυμίζω ότι η πιο ισχυρή απόδειξη της κακής πολιτικής, της ανικανότητας και στο θέμα αυτό, είναι το γεγονός ότι επισπεύσατε το περίφημο πρόγραμμα αναθεώρησης, το οποίο διακρίνεται από προχειρότητα, αλλά και αναδεικνύει τεράστιες ευθύνες από επιλογές, που μπορεί να έχουν και εθνική ζημία. Σας θυμίζω το ζήτημα της μεταφοράς πόρων από το κορυφαίο εθνικής σημασίας έργο της Εγνατίας Οδού.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε φορά που επαναλαμβάνουμε τις βασικές αρχές και προτάσεις μιας πολιτικής που πράγματι θα οδηγούσε στο επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, ακούμε συχνά -και το ακούμε δυστυχώς και από τα χείλη του Πρωθυπουργού- τις γνώμες κουβέντες, εκείνους τους αφορισμούς 'δεν έχετε θέσεις να μας προτείνετε'. Δύο τινά συμβαίνουν: 'Η δεν καταλαβαίνετε ή δεν θέλετε να καταλάβετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Εμείς σας προτείνουμε μία πολιτική, που εφαρμόζεται σήμερα, με παραλλαγές, πράγματι, που προσιδιάζουν στις τοπικές ιδιαιτερότητες της κάθε κοινωνίας, αλλά σαν γενική

κατεύθυνση εφαρμόζεται σχεδόν σε ολόκληρο τον κόσμο, σίγουρα πάντως στο χώρο των εταίρων μας. Εδώ και μερικά χρόνια εφαρμόζεται με ρυθμούς διαρκώς εντεινόμενους στις χώρες του ανατολικού μπλοκ, μία πολιτική εξυγίανσης από τη μία, ανάπτυξης από την άλλη, μια πολιτική που σας συνιστούν όλοι οι διεθνείς οργανισμοί και η Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και όλοι οι μελετητές και οι έγκυροι αρθρογράφοι στον τόπο μας.

Σας αρέσει και προτιμάτε να διαλέγετε απ' αυτού του είδους τις εκθέσεις μόνο εκείνα τα λόγια που σας ταιριάζουν, έστω και αν συχνά έχουν τη φυσική αβρότητα και όλες οι συστάσεις γλώσσας. Αποφεύγετε, όμως, 'όπως ο διάολος το λιβάνι' τις συστάσεις του τι πολιτική πρέπει να κάνετε, γιατί όλες οι παροτρύνσεις, όλες οι υποδείξεις και όλες οι συστάσεις κατατείνουν σε μία πολιτική την οποία σας περιγράφουμε επίμονα και συστηματικά, αλλά εσείς δεν θέλετε να υιοθετήσετε. Μια πολιτική που βάζει ως προτεραιότητα την άμεση ανάγκη βαθών διαρθρωτικών αλλαγών.

Έχει μάλιστα την αξία του, έστω σημειολογικά, το γεγονός ότι με μισόλογα τη μισοαναγνωρίζετε. Κάτι λέτε καμιά φορά για αποκρατικοποιήσεις, κάτι λέτε περί δήθεν εκσυγχρονισμού, κάτι λέτε για όλα αυτά τα οποία σας προτείνουμε. Στην πράξη, όμως, δεν τα κάνετε. Γιατί εδώ το ζήτημα δεν είναι να σας επισημαίνουμε, από κομματική αντιπαλότητα, τα τεχνάσματα που μετέρχεσθε ή την τρομακτική αναντιστοιχία μεταξύ λόγων και έργων. Σημασία έχει να υπενθυμίζουμε ότι μη εφαρμόζονταν μια τέτοια πολιτική, έχετε καταδικάσει την Ελλάδα στο περιθώριο και στη θέση του ουραγού. Και υπάρχουν, βέβαια, αμελίστα 'γιατί'.

Δεν θα αναλύσω το καθημερινά αποδεικνυόμενο γεγονός, ότι είστε μία Κυβέρνηση σε κατάσταση ομηρίας και αιχμαλωσίας από τον κομματικό στρατό που εκθρόνισατε και συντηρείτε σε βάρος του Έλληνα φορολογούμενου, μέσω του κράτους.

Εκείνο στο οποίο θέλω να σταθώ είναι το χαρακτηριστικό αυτής της πολιτικής, η οποία είναι μία πολιτική που συντηρεί και διαωνίζει την κρίση. Ακόμα και οι όποιες οριακές βελτιώσεις σε ορισμένους δείκτες, αφού δεν θα επαρκέσουν για την πραγματική αναστροφή της καθοδικής πορείας, θα είναι άνευ ουσίας, άνευ αξίας και άνευ αποτελέσματος.

Γιατί είναι μία πολιτική που έχει το χαρακτηριστικό της αναποτελεσματικότητας -και αποδεικνύεται απ' όλα αυτά που επίμονα σας επαναλαμβάνουμε- που έχει το χαρακτηριστικό της κοινωνικής σκληρότητας.

Πώς είναι δυνατόν να ισχυρίζεστε ότι έχετε ικανοποιητική πολιτική και να έχετε πάνω από μισό εκατομμύριο Έλληνες ανέργους, με προοπτικές μάλιστα αύξησης της ανεργίας και με τη συντριπτική πλειοψηφία αυτών των ανθρώπων να είναι νέοι; Πώς είναι δυνατόν, επίσης, να μιλάτε -γιατί το κάνετε καμιά φορά- για κοινωνική ευαισθησία και κάθε χρόνο να αυξάνετε τη φορολογική επιβάρυνση και μάλιστα με κύριους αποδέκτες, όχι μοναδικούς, αλλά κύριους αποδέκτες, τους εισοδηματικά ασθενέστερους, σε μία χώρα στην οποία, όπως διεθνείς οργανισμοί έχουν παρατηρήσει, ήδη ένα σημαντικό κομμάτι του πληθυσμού της που ξεπερνάει το 20%, ζει κάτω από το όριο της φτώχειας;

Το τρίτο βασικό χαρακτηριστικό είναι η ατολμία. Γιατί δεν τολμάτε να κάνετε αυτό που πρέπει; Έστω και αν ορισμένοι εξ υμών, καμιά φορά από δηλώσεις τους φαίνεται ότι μισοαντιλαμβάνονται τι θα έπρεπε να γίνει. Έχετε, δηλαδή, συμβιβαστεί και με τη μετριότητα, αλλά και με τη θέση του ουραγού της χώρας.

Φοβάστε να συγκρουστείτε με τα φαινόμενα της παρακμής και αυτό σημαίνει ότι είστε αγκιστρωμένοι και αγκυλωμένοι στο παρελθόν. Οι νοοτροπίες σας, οι πολιτικές σας, οι ιδέες σας, τα ανακλαστικά σας αναδύουν παρελθόν. Είστε οι εκπρόσωποι του χθες και γ'αυτό δεν μπορείτε να δείτε το αύριο, ούτε να κάνετε τις πολιτικές που θα οδηγούσαν στο αύριο.

(Ζωγρά χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Θωπεύετε το άρρωστο κράτος και την κομματική σας νομενκλατούρα. Αυτά δεν τολμάτε να τα αγγίξετε. Και κάνετε

επίδειξη σκληρότητας και αναληψίας στους πολίτες φορτώνοντας τους ολοένα και περισσότερους δυσβάσταχτους νέους φόρους. Με άλλα λόγια, η κοινωνική σας σκληρότητα είναι προϊόν της αναποτελεσματικότητας και τονίζω, την ατολία σας.

Όλα αυτά μας οδηγούν σε αδιέξοδο. Αδιέξοδο, όμως, που δεν το αξίζει ούτε η Ελλάδα ούτε οι πολίτες αυτής της χώρας. Και είναι δική μας ευθύνη να συνεγείρουμε αυτούς τους πολίτες. Να τους προτείνουμε και να τους πείσουμε για τις αναγκαίες τομές και θαρραλέες πολιτικές που απαιτούν οι περιστάσεις. Να τους εμπνεύσουμε με ένα καινούριο όραμα, ένα όραμα που δεν θα αφήνει την Ελλάδα στη θέση του καταιδρωμένου ουραγού στην ευρωπαϊκή οικογένεια, αλλά που θα φιλοδοξεί να αναδείξει την Ελλάδα πρωταγωνιστή στην Ευρώπη του 21ου αιώνα. Μια Ελλάδα που θα απαλλαγεί από το κράτος-τύραννο και θα έχει επιτέλους πολιτεία, όπως κάθε ευνομούμενη χώρα, αρωγό για τον πολίτη, δίπλα του και όταν δημιουργεί, αλλά και όταν βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης.

Κυρίες και κύριοι κι αυτό θα το κάνουμε, πέρα και πάνω από κομματικά χαρακτηριστικά, από αγκυλώσεις, από ψευτοδιλήμματα ή από διχαστικές νοστροπίες του χθες, που ενίοτε εντέχνως προσπαθείτε να ανασύρετε από τη ναφθαλίνη. Γιατί για μας εκείνο που προέχει και εκείνο που αισθανόμαστε ως κύρια ευθύνη μας, είναι να πρωταγωνιστήσουμε στην προσπάθεια για μία καλύτερη Ελλάδα, που θα αφορά όλες τις Ελληνίδες και όλους τους Έλληνες, ανεξάρτητα του τι ψήφισαν στις τελευταίες εκλογές.

Σας ευχαριστώ.

(Ζωηρά και παρατεταμένα χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει το λόγο.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα οκτώ λεπτά, αν είναι δυνατόν, γιατί έχω να απαντήσω σε δύο ομιλίες και δεν πρόκειται να επανέλθω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Άφησε τέσσερα λεπτά ο κ. Καραμανλής. Θα πάρετε τα δύο εσείς και θα χρειαστούν και από κει σίγουρα.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχω παρακολουθήσει τα τελευταία χρόνια αρκετές ομιλίες Αρχηγών Αξιωματικής Αντιπολίτευσης σε συζητήσεις του προϋπολογισμού.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, γιατί δεν υπάρχει ησυχία; Υπάρχει λόγος; Σας παρακαλώ!

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Αλλά πρέπει να πω, κύριοι συνάδελφοι, ότι ουδέποτε άκουσα ομιλία Αρχηγού Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να είναι τόσο άτονη και τόσο χωρίς συγκρότηση. Και είναι δύσκολο να απαντήσω....

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες στην Αίθουσα)

....διότι από τα πολλά σημεία που ανέφερε ο Αρχηγός σας, είναι δύσκολο να επιλέξει κανείς σημαντικά σημεία, τα οποία να αμφισβητούν ουσιαστικά την οικονομική πολιτική που εφαρμόζει η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

(Θόρυβος - Διαμαρτυρίες στην Αίθουσα)

Θα σταθώ όμως σε κάποια γενικότερα θέματα, τα οποία εθίγησαν γενικά στη συζήτηση των τελευταίων ημερών.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ ησυχία. Σας παρακαλώ!

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Και τα θέματα αυτά είναι τα εξής τρία:

Το πρώτο θέμα, αγαπητοί συνάδελφοι, είναι η αμφισβήτηση της προόδου η οποία έχει συντελεστεί στην ελληνική οικονομία την τελευταία τετραετία. Γιατί πράγματι, όταν η Νέα Δημοκρατία και ο Αρχηγός σας και άλλοι ομιλητές, ομιλούν για μία αποτυχημένη οικονομική πολιτική, ομιλούν για μία καταρρέουσα οικονομία, με ποια κριτήρια έκριναν την οικονομία της Ελλάδας το 1993; Πότε ήταν ισχυρότερη η ελληνική

οικονομία; Το 1993 με πληθωρισμό 12,3% ή το 1997 με πληθωρισμό 4,8%;

(Έντονες διαμαρτυρίες στην Αίθουσα)

Ήταν ισχυρότερη η ελληνική οικονομία με έλλειμμα 13,8% του εγχωρίου προϊόντος;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Μπορεί να γίνει έτσι συζήτηση; Σας παρακαλώ. Θα σεβαστείτε τον ομιλητή; Σας παρακαλώ.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ερεθίζει η επιτυχία, αλλά θα την ακούσετε.

Ήταν, λοιπόν, ισχυρότερη η εθνική οικονομία με έλλειμμα πεντέμισι τρισεκατομμύρια δραχμές σε τρέχουσες δραχμές το '93, και όχι μόνο με δύο τρισεκατομμύρια που έχει φέτος;

Ήταν ισχυρότερη η ελληνική οικονομία με αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης -1% το '93, και δεν είναι ισχυρότερη σήμερα, με ρυθμό ανάπτυξης 3,5%;

Ήταν ισχυρότερη η ελληνική οικονομία με αρνητικό ρυθμό επενδύσεων -3% το '93, και δεν είναι ισχυρότερη σήμερα με ρυθμό επενδύσεων θετικό 11,7% ;

Και μιλήσατε για απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων. Και δεν είναι καλύτερα οι εργαζόμενοι σήμερα, όταν φέτος είχαν αύξηση στα πραγματικά εισοδήματα 4,5% σε σύγκριση με το -4% της Νέας Δημοκρατίας;

Άρα, με τα ίδια μέτρα και τα ίδια σταθμά, αν η ελληνική οικονομία πάει άσχημα σήμερα, το '93 δεν θα υπήρχε ελληνική οικονομία. Θα είχαμε ήδη χρεωκοπήσει. Αλλά ευτυχώς έγιναν πρόωρες εκλογές και άλλαξε η Κυβέρνηση.

Το δεύτερο θέμα αφορά την αμφισβήτηση των στοιχείων. Κατ'αρχήν αν επιμένετε στην κωμική, πράγματι, καταγγελία ότι ο προϋπολογισμός είναι πλαστός...

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ: 'Μαϊμού'.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών):... ή 'μαϊμού', όπως θέλετε, τότε ισχυρίζεσθε ότι τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα οποία υποβάλλουν και την ελληνική οικονομία και όλες τις οικονομίες της Ευρώπης σε τρεις ουσιαστικά ελέγχους το χρόνο, είναι κουτόφραγκοι. Αλλά δεν είναι κουτόφραγκοι. Ελέγχονται τα στοιχεία, τα οποία παρουσιάζουμε εδώ, έχουν περάσει από όλες τις δυνατές εγκρίσεις. Βεβαίως, έχουν γίνει λογιστικές προσαρμογές. Αλλά ο λόγος είναι απλός. Είμαστε υποχρεωμένοι να εναρμονιστούμε με ένα νέο σύστημα εθνικών λογαριασμών, το ευρωπαϊκό σύστημα, το οποίο εσείς καθυστέρησατε να εφαρμόσετε. Το εφαρμόζουμε. Προσαρμόζουμε τα στοιχεία μας και βάσει αυτών των στοιχείων, θα κριθούμε για την ένταξή μας στη Νομισματική Ένωση.

Και έρχομαι στο θέμα της εντάξεως στη Νομισματική Ένωση. Κοιτάχτε. Θα πω εδώ ότι 'στο σπίτι του κρεμασμένου, δεν μιλάνε για σκoinί'. Μας κατηγορείτε ότι δεν μπαίνουμε στην πρώτη ομάδα. Και μάλιστα ο Αρχηγός σας αναφέρθηκε σε κάποιο απόσπασμα του αναθεωρημένου προγράμματος σύγκλισης, το οποίο έλεγε ότι το '98 θα έχουμε επιτύχει τα κριτήρια. Πράγματι, αγαπητοί συνάδελφοι, το πρόγραμμα σύγκλισης το αναθεωρημένο, και όχι τα τρία δικά σας αποτυχημένα προγράμματα, τα οποία κατέρρευσαν μέσα σε λίγους μήνες, αφότου υπεβλήθησαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, προβλέπει ότι το 1998 θα πετύχουμε το στόχο του ελλείμματος.

Και αυτός είναι ο στόχος του φετινού προϋπολογισμού. Η διαφορά είναι ότι η αξιολόγηση για την πρώτη ομάδα θα γίνει με στοιχεία του 1997, δηλαδή με στοιχεία του περσινού προϋπολογισμού. Και κατά τούτο βεβαίως η Ελλάδα δεν μπορεί να προσχωρήσει στην πρώτη ομάδα. Όμως, έχετε υπόψη σας ότι οι ρυθμοί προσέγγισης των δικών μας στόχων με απόλυτη συνέπεια στο πρόγραμμα σύγκλισης είναι τετραπλάσιοι σε σχέση με αυτούς της Ευρώπης, ότι κάθε χρόνο στην Ελλάδα πέφτει το έλλειμμα, πέφτει και ο πληθωρισμός με ρυθμούς που η Ευρωπαϊκή Ένωση χρειάστηκε τέσσερα χρόνια να τους προσεγγίσει. Οι ξένοι ξεκίνησαν από πληθωρισμό 4% το 1994 για να φθάσουν στο 2% φέτος. Εμείς ξεκινήσαμε από το 12,3% για να φθάσουμε φέτος στο 4,8%.

Και σεις τώρα μας ζητάτε και τα ρέστα, μετά την άθλια

οικονομική κατάσταση την οποία μας παραδώσατε το 1993; Είναι θαύμα που επιτύχαμε αυτούς τους στόχους. Είναι θαύμα το ότι κάναμε άλματα και όχι βήματα, όπως οι υπόλοιποι Ευρωπαίοι.

Έρχομαι στο θέμα του κράτους και της ανασυγκρότησής του. Μιλήσατε για κομματικό κράτος. Πράγματι εδώ χρειάζεται πολύ θάρρος, αγαπητέ κύριε Αρχηγέ της Νέας Δημοκρατίας. Ποιος πέρασε το νόμο 2190 που κατάργησε το ρουσφέτι; Η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν μπορεί να γίνει έτσι διάλογος, κύριοι συνάδελφοι. Επί μία σχεδόν ώρα ακούστηκε ο Αρχηγός σας. Ανεχθείτε για πέντε λεπτά την απάντηση.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Ποιος πέρασε το νόμο για αξιοκρατικές επιλογές των διοικήσεων των ΔΕΚΟ και τώρα έχουμε υπερκομματικές διοικήσεις και πολλοί από τους νέους διοικητές και προέδρους δεν ανήκουν στο ΠΑ.ΣΟ.Κ. και ορισμένοι ανήκουν και επωνύμως στα κόμματα της Αντιπολίτευσης; Και πάλι η Κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. Και έχετε το θράσος να μιλάτε για προσλήψεις, όταν καταστρέψατε ουσιαστικά τη Δ.Ε.Η. με έξι χιλιάδες κομματικές προσλήψεις πριν από τις εκλογές του Οκτώβρη του 1993;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

Εμείς το μόνο που κάναμε ήταν να εφαρμόσουμε δικαστικές αποφάσεις για τις δικές σας παράνομες απολύσεις. Τώρα ελέγχουμε τις προσλήψεις με πολύ αυστηρό τρόπο.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ κύριοι συνάδελφοι. Πρέπει ο κύριος Υπουργός να μιλήσει μετ' εμποδίων; Τι είναι αυτό το πράγμα;

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Είναι φανερό ότι τους έχει ερεθίσει η επιτυχία της οικονομικής μας πολιτικής. Είναι φανερό αυτό από τον εκνευρισμό σας. Ηρεμήστε για να πείσετε για το αντίθετο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ: Μας ακούει ο κόσμος.

ΓΙΑΝΝΟΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ (Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών): Βεβαίως μας ακούει και αντιλαμβάνεται ο κόσμος ότι ο πληθωρισμός είναι 4,8%.

Θέλω να καταλήξω με μία γενικότερη επισήμανση. Από την ομιλία του κ. Καραμανλή προέκυψε για μία ακόμη φορά η προγραμματική γύμνια της Νέας Δημοκρατίας. Μίλησε για φορολογικές μεταρρυθμίσεις, γενικώς. Μίλησε για μειώσεις δαπανών, γενικώς. Μίλησε για διαρθρωτικές πολιτικές, γενικώς. Είχατε εξήντα ολόκληρα λεπτά. Δεν μας είπατε ούτε μία συγκεκριμένη πολιτική πρόταση. Ποιες δαπάνες να μειώσουμε; Ποιες να αυξήσουμε; Ποιους φόρους να μειώσουμε; Ποιες αποκρατικοποιήσεις να κάνουμε; Εδώ και τώρα έπρεπε να τα πείτε, κύριε Καραμανλή. Δεν είπατε τίποτα.

Προκύπτει αβίαστα, πιστεύω, για κάθε καλόπιστο ακροατή το συμπέρασμα ότι ο δρόμος που εμείς έχουμε χαράξει, ότι η πολιτική που εφαρμόζουμε με συνέπεια και αποφασιστικότητα, είναι η μόνη πολιτική η οποία οδηγεί στον εθνικό μας στόχο. Στην ένταξη, την Οικονομική και Νομισματική Ένωση της Ευρώπης την 1η Ιανουαρίου του 2001. Όλοι θα αγωνιστούμε για να πετύχουμε αυτόν το στόχο.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας κ. Καραμανλής έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Κατ' αρχήν δεν κατάλαβα, τι ρόλο παίζετε εσείς όταν παρίσταται ο Πρωθυπουργός. Βουβό πρόσωπο είναι;

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Ε, να δεχθώ ότι επιμένετε στο μακρινό και παρουσιάζετε μία κατάσταση με την ελληνική οικονομία "τραβαστί". Γιατί, αφού είστε τόσο ικανοποιημένοι σημαίνει ότι χαίρεστε ιδιαίτερα που είμαστε σήμερα ουραγός στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ότι είμαστε στο περιθώριο, ότι είμαστε η μόνη χώρα που δεν συμμετέχουμε χωρίς τη θέληση μας στην Ο.Ν.Ε. Και

γι' αυτό επιχαίρετε. Σας συγχάιρω και εγώ.

Θέλω να επισημάνω ότι για αυτά τα οποία συζητούμε και έχουν γνώση και οι πολίτες και κυρίως αφορούν τους πολίτες. Και επιτέλους πρέπει να καταλάβετε, γιατί επαναλάβετε το ίδιο λάθος που κάνετε και εσείς και ο Πρωθυπουργός κάθε φορά ότι η πολιτική που ακολουθείτε δεν οδηγεί στην επίτευξη του στόχου.

Μα, τώρα μου μιλάτε εσείς για αποκρατικοποιήσεις; Για πηγαίνετε πρώτα να αποκρατικοποιήσετε την Τράπεζα Κρήτης που προσπαθείτε και δεν μπορείτε να το καταφέρετε εδώ και δύο χρόνια και μετά να μιλήσουμε για αποκρατικοποιήσεις.

Επανελημμένα σας έχω τονίσει ποιες έπρεπε να είναι οι πρώτες προτεραιότητες και κάνετε πως δεν το καταλαβαίνετε. Γιατί κάποια οικονομικά ξέρετε και γνωρίζετε ότι κατά βάθος ορθά σας προτείνουμε, αλλά δεν μπορείτε και δεν θέλετε να το κάνετε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Τώρα για τις προσλήψεις, θα μου επιτρέψετε να σας πω χωρίς διάθεση προσωπικής αιχμής ότι, αυτό είναι -αναφέρομαι συλλογικά βεβαίως- θρασύτης εκ μέρους οιοδήποτε κυβερνητικού παράγοντα. Τη δεκαετία του 1980 και το άγος που χαρακτήριζε όλα εκείνα τα χρόνια είναι ωπιά στη μνήμη όλων μας.

Σας έχουμε πει και άλλες φορές πως πράγματι...

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Αφήστε, κύριοι συνάδελφοι, να πούμε τις απόψεις μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ, μη διακόπτετε. Δεν γίνεται διάλογος με διακοπές.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ (Πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας): Πράγματι στον τομέα αυτό η συμπεριφορά σας, στη δεκαετία του 1990, δεν είναι ανάλογη με εκείνη της δεκαετίας του 1980, χωρίς να σημαίνει βεβαίως ότι δεν έγιναν και πάρα πολλές παρεκβάσεις. Και μόνο το γεγονός ότι τώρα πριν από ελάχιστους μήνες, ήλθατε να καλύψετε αυτό για το οποίο σχεδόν όλοι οι ομιλητές της Πλειοψηφίας μίλησαν, δηλαδή για παράθυρα στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και στις κρατικές τράπεζες, καταδεικνύει του λόγου το αληθές.

Όμως, θέλω ξανά να σας πω, ποιο είναι το κεντρικό μήνυμα και της τοποθέτησης -επιμένω- και του στόχου του εθνικού. Δεν έχει νόημα να αναλίσκουμε σε αντιπαραθέσεις. Σεις μπορείτε να λέτε ό,τι θέλετε, ενίοτε κάποιοι από εσάς οργίλοι και οξείες να καταφεύγουν και σε υβριστικές εκφράσεις. Δεν έχει νόημα. Το κρίσιμο ερώτημα, είναι, μπορεί η Ελλάδα να προχωρήσει στο δρόμο του 21ου αιώνα; Και για να το κάνει αυτό, τι πρέπει πρώτα να κάνει; Αμφισβητείτε ότι πρέπει πρώτα να κάνει μία βαθιά τομή στο κράτος; Αν δεν το αμφισβητείτε, καλείστε να το κάνετε. Αν δεν το κάνετε είστε υπόλογοι.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Και τέλος, επιχειρείτε να πείσετε εμένα; Ποιούς επιχειρείτε να πείσετε; Τον ελληνικό λαό; Καλύτερα θα ήταν να επιχειρούσατε, όχι βέβαια τώρα, την τελευταία στιγμή, λίγες εβδομάδες πριν, να πείσετε την ίδια την κοινοβουλευτική πλειοψηφία, ώστε να μην αναγκάζεσθε να καταφεύγετε σε εκβιασμούς και απειλές για να εξασφαλίσετε την υπερψήφηση του προϋπολογισμού.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

Επιμένω στο εξής: Η μεν αναποτελεσματικότητα εμφανίζεται. Η συνεπακόλουθη κοινωνική σκληρότητα γίνεται αντιληπτή από το μέσο πολίτη. Άρα, θέλω να τονίσω ότι αιτία αυτών των φαινομένων είναι η πρωτοφανής σας ατομία.

Είστε μία γκριζα Κυβέρνηση. Συντηρείτε και διαιωνίζετε μία γκριζα ατμόσφαιρα, με απλά ελληνικά, γι' αυτό που έχει ανάγκη η Ελλάδα σήμερα, κυρίως με την προοπτική του αιώνα που ανατέλει. Είστε κατώτεροι των περιστάσεων.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνταγματικού της Αριστεράς και της Προόδου): Κύριε Πρόεδρε, το λόγο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, λυπάμαι αλλά πρέπει να δώσω το λόγο σ' αυτούς που δεν έχουν πρωτολογία. Εάν δώσω το λόγο για δευτερολογίες

δεν θα υπάρξει χρόνος γι' αυτούς που δεν έχουν καν μιλήσει μέχρι τώρα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Να μου δώσετε το λόγο να δευτερολογήσω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, σας δώσω αμέσως την εξήγηση.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Να μου δώσετε το λόγο!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ! Δεν σας δίνω το λόγο, γιατί δεν μπορώ. Δεν μπορώ να δώσω το λόγο για δευτερολογίες ή άλλες παρεμβάσεις, εκτός εάν στερήσω το λόγο από την Πρόεδρο του Κομμουνιστικού Κόμματος, που ακολουθεί, από τον Πρόεδρο του Δημοκρατικού Κινηματός, που ακολουθεί, από τον Υφυπουργό Οικονομικών, που πρέπει να συνοψίσει από πλευράς οικονομικού επιτελείου της Κυβέρνησης κάποια στοιχεία εδώ που αναφέρθηκαν και από τον Πρωθυπουργό, που πρέπει να κλείσει τη συζήτηση. Αυτή είναι μία πάγια τακτική που ακολουθούμε επί είκοσι τέσσερα χρόνια -και εσείς πολλά χρόνια θητεύσατε εδώ και το γνωρίζετε. Παρακαλώ, μην παίρνουμε άλλο χρόνο, γιατί τον αφαιρούμε απ'αυτούς που δεν έχουν καν ακουστεί ως τώρα.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Παρακαλώ, επιτρέψτε μου και τη δική μου εξήγηση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, δεν το δικαιούσθε! Σας παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Δεν δικαιούμαι να μιλήσω;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ! Όλοι δικαιούνται, αλλά υπάρχει και η έννοια της κατάχρησης δικαιώματος. Όλοι όσοι μίλησαν μέχρι τώρα έχουν δικαίωμα να δευτερολογήσουν, αλλά...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Η κατάχρηση δικαιώματος γίνεται από την Κυβέρνηση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι, κύριε Πρόεδρε! Σας παρακαλώ! Την ευθύνη της συζήτησης την έχω εγώ και απευθύνομαι προς όλες τις πλευρές κάθε φορά, που στο μέτρο του ανθρωπίνως δυνατού διαπιστώνω ότι υπάρχει κάποια ...

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Επιτρέψτε μου, λοιπόν, να εξηγήσω...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ! Όχι, κύριε Πρόεδρε! Σας ζητώ συγγνώμη, λυπάμαι, διότι πράγματι έχετε δικαίωμα, αλλά καταχρηστικώς το ασκείτε. Κατά την ίδια έννοια και οι εκπρόσωποι των κομμάτων. Και ζήτησε ο κ. Σιούφας να δευτερολογήσει. Δεν του το επέτρεψα!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Μου αφαιρείτε το δικαίωμα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κύριε Πρόεδρε, σας παρακαλώ!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος του Συνσπισμού της Αριστεράς και της Προόδου): Το χαρίζετε στην Κυβέρνηση!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Παρακαλώ! Δεν καλύπτω κανέναν! Απευθύνομαι σε όλους ακριβώς, με την αίσθηση ότι προσπαθώ τουλάχιστον να είμαι αντικειμενικός και δίκαιος.

Εν πάση περιπτώσει, την τελευταία ημέρα ας έχουμε υπόψη ότι μας παρακολουθεί και ο ελληνικός λαός. Εάν όλοι οι Αρχηγοί των κομμάτων θα μιλήσουν την τελευταία ημέρα, πρέπει να υποστούν και κάποιο κόστος από αυτήν την επιλογή τους. Δεν γίνεται αλλιώς. Συμπαθέστατοι είστε όλοι οι φίλοι!

Η Γενική Γραμματέας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, κ. Παπαρήγα, έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι το δικαίωμα της δευτερολογίας πρέπει να είναι για όλους τους Προέδρους των κοινοβουλευτικών ομάδων. Δεν ξέρω πώς θα γίνει η διάταξη του χρόνου. Το ξεκινάω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρία Παπαρήγα, το Σύνταγμα ορίζει, ότι τη δωδεκάτη νυχτερινή λήγει η συζήτηση. Όταν θα αναθεωρήσουμε το Σύνταγμα, παρακαλώ προβλέψτε να μην τελειώνει η συζήτηση αν δεν μιλήσουν όσοι το επιθυμούν. Φέτος μίλησαν εκατόν πενήντα Βουλευτές. Ποτέ άλλοτε δεν συνέβη αυτό!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Το Σύνταγμα δεν παραβιάζεται από τα πεντάλεπτα, αλλά εν πάση περιπτώσει!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Σας παρακαλώ, συνεχίστε!

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΠΑΠΑΡΗΓΑ (Γενική Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής του Κ.Κ.Ε.): Με όλην την επιείκεια που μπορώ να επιστρατεύσω σε αυτήν την Αίθουσα, πρέπει να πω, ότι ο Κρατικός Προϋπολογισμός που συζητάμε είναι ο χειρότερος όλων της Μεταπολίτευσης. Είναι και πλάσματικός, γιατί περιέχει πολλά λογιστικά και διάφορα άλλα τρικ και κάλπικος, κυρίως ως προς το λεγόμενο αναπτυξιακό και κοινωνικό του χαρακτήρα.

Σε αυτήν την Αίθουσα ήδη έγινε αρκετή συζήτηση και από τον Πρόεδρο της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και από τον Πρόεδρο του Συνσπισμού ότι η Κυβέρνηση απέτυχε όσον αφορά στο να οδηγήσει τη χώρα στην πρώτη ταχύτητα προς την ΟΝΕ.

Εμείς δεν θα ισχυριστούμε κάτι τέτοιο. Εμείς θεωρούμε ότι η Κυβέρνηση πέτυχε σε ένα στόχο. Είναι κριτήριο για μας η ΟΝΕ. Πέτυχε δυστυχώς ένα στόχο. Πέτυχε και με τη δική της διακυβέρνηση να ρίξει όλο και πιο χαμηλά τους μισθούς, τα μεροκάματα, το βιοτικό επίπεδο, την ποιότητα ζωής των εργαζομένων. Αν αυτός είναι ο στόχος -όπως λέει η Κυβέρνηση- να μειώσει το εργατικό κόστος, τότε πραγματικά η Κυβέρνηση έχει πετύχει πολλά, πράγμα που σημαίνει ότι έχει χάσει πάρα πολλά ο ελληνικός λαός, ιδιαίτερα τα εργατικά λαϊκά στρώματα.

Και δεν είναι τυχαίο ότι και αυτήν τη χρονιά η φιλοσοφία με την οποία φτιάχτηκε αυτός ο προϋπολογισμός, ήταν η φιλοσοφία της μείωσης του εργατικού κόστους. Ό,τι δηλαδή αφορά τον άνθρωπο, ό,τι αφορά τον εργαζόμενο της πόλης και της υπαίθρου και έχει σχέση με τους μισθούς, τις κοινωνικές παροχές και ό,τι άλλο συνεπάγεται την αξία της εργατικής δύναμης και την αναπαραγωγή της ζωής του, συνοψίζεται σε εργατικό κόστος.

Εμείς, λοιπόν, βλέπουμε τα πράγματα κυριολεκτικά ανάποδα, σε σύγκριση με αυτήν τη λογική. Εμείς προσδιορίζουμε την όλη κατάσταση με το βαρύ ανυπολόγιστο κόστος που έχει το μεγάλο κεφάλαιο για το λαό και για την οικονομία της χώρας, με το μεγάλο και ανυπολόγιστο κόστος που έχουν τα προνόμια και η ασυδοσία του μεγάλου κεφαλαίου, είτε είναι αυτό ξένο είτε είναι εγχώριο.

Και από αυτήν την άποψη, τα κριτήρια που κρίνουμε εμείς αυτόν τον προϋπολογισμό και κατά συνέπεια την κυβερνητική πολιτική, είναι διαφορετικά με τα κριτήρια που πολιτεύεται η Κυβέρνηση, αλλά και με τα κριτήρια που πραγματοποιείται η αντιπολίτευση από τα άλλα κόμματα σε αυτήν την Αίθουσα.

Εμείς παραδείγματος χάρι απορρίπτουμε ριζικά όχι μόνο τον τρόπο που πραγματοποιείται το πρόγραμμα σύγκλισης, αλλά και το ίδιο το πρόγραμμα σύγκλισης. Και για μας, η στάση απέναντι στο πρόγραμμα σύγκλισης και στη φιλοσοφία του, συνιστά μια ουσιαστική διαχωριστική μας γραμμή μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο. Αντιπροσωπεύει -ας το πω, για να κάνω και το χατήρι του Υπουργού Άμυνας- το 'σχεδόν', ή τη δική μας ολοκληρωμένη αντίληψη μέσα σε αυτό το Κοινοβούλιο.

Δεν είμαστε αντίθετοι με το πρόγραμμα σύγκλισης, γιατί διασφαλίζει εθένει τα ονομαστικά και όχι τα πραγματικά κριτήρια. Κατ'αρχήν αυτή η αναντιστοιχία θα υπάρχει και όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και σε όλες τις χώρες της

Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ονομαστικά και όχι πραγματικά κριτήρια. Γιατί για μας είναι φύσει αδύνατον στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης να υπάρξει και πραγματική σύγκλιση.

Αλλά ας αφήσουμε αυτό το θεωρητικό εν πολλοίς θέμα –και όχι μόνο βεβαίως θεωρητικό– και ας κάνουμε μια παραχώρηση και ας πούμε ότι είναι δυνατόν με μια άλλη πολιτική και με μια άλλη μάλλον διαχειριστική λογική η Ελλάδα να συγκλίνει πραγματικά προς τις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προς τις χώρες της πρώτης ταχύτητας.

Εμείς ρωτάμε τους Βουλευτές σε αυτήν την Αίθουσα: Πιστεύουμε πραγματικά ότι αν η Ελλάδα συγκλίνει με τις άλλες χώρες, τότε στην Ελλάδα θα καταργηθούν οι κοινωνικές ανισότητες και οι κοινωνικές αδικίες που υπάρχουν και διευρύνονται; Αν παραδείγματος χάρη η Ελλάδα βρεθεί στην ίδια γραμμή, στο ίδιο θρανίο, ας το πούμε με τη Γερμανία, τη Γαλλία, την Ιταλία ή αν θέλετε και με τις άλλες προηγμένες, όπως συνήθως λέγονται, χώρες της αμερικανικής Ηπείρου και της Ασίας, τότε θα καταργηθούν οι κοινωνικές ανισότητες; Εμείς λέμε όχι.

(Στο σημείο αυτό, την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ)

Διότι οι κοινωνικές ανισότητες υπάρχουν, αναπαράγονται και γίνονται βαθύτερες και σε όλες αυτές τις χώρες που αποτελούν για σας ένα μεγάλο όραμα. Και εδώ προκύπτει η ουσιαστική και μεγάλη διαφορά του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδος, που εμείς θεωρούμε ότι η πορεία των χωρών και των λαών πρέπει να έχει σαν μέτρο και κριτήριο σύγκρισης την πορεία άμβλυνσης και τέλος κατάργησης των κοινωνικών ανισοτήτων. Ένα ζήτημα είναι αυτό.

Και αν θέλετε, όσο προχωράει αυτό που λέμε "πορεία σύγκλισης", που πάντα θα συνεπάγεται προγράμματα λιτότητας, προγράμματα κοινωνικής αδικίας, δύο το πολύ τάσεις σύγκλισης θα έχουμε: Από τη μια μεριά τάση σύγκλισης των επιπέδων και όχι ταύτισης της πλουτοκρατίας των χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η άλλη τάση σύγκλισης θα είναι η τάση σύγκλισης προς τα κάτω των εργατικών λαϊκών στρωμάτων. Γιατί οι στόχοι σύγκλισης που καθορίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αποσκοπούν παρά σε ένα στόχο: Να διαμορφωθούν ενιαίοι όροι δράσης για τις πολυεθνικές και τις θυγατρικές τους. Να μπορούν δηλαδή να κινούνται ελεύθερα και απρόσκοπτα παντού οι πολυεθνικές, το μεγάλο κεφάλαιο γενικότερα. Αυτή η τάση σύγκλισης είναι που προωθείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και γι' αυτό εγκρίνονται και οι κρατικοί προϋπολογισμοί και τα προγράμματα σύγκλισης που έχει και η Νέα Δημοκρατία παλαιότερα και το ΠΑ.ΣΟ.Κ. τώρα.

Οπωσδήποτε ο κρατικός προϋπολογισμός που φέρνεται εδώ στη Βουλή είναι ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Αυτό εμείς δεν το αρνούμαστε και κακώς το αρνούνται τα άλλα κόμματα της Αντιπολίτευσης.

Ένα δεύτερο στοιχείο που ήθελα να τονίσω –πριν σταθώ ιδιαίτερα στον προϋπολογισμό– είναι το εξής: Εμείς έχουμε διαφορετικά κριτήρια για να κρίνουμε τη γενική γραμμή πλεύσης της Κυβέρνησης και κατά συνέπεια και τον ίδιο τον προϋπολογισμό. Και αυτό γιατί πολλές φορές λέει ο Πρωθυπουργός και γενικότερα η Κυβέρνηση "καλά εσάς δεν σας ενδιαφέρει ο στόχος της αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού;". "Δεν σας ενδιαφέρει ο στόχος της μείωσης των ελλειμμάτων και της μείωσης του δημόσιου εσωτερικού και εξωτερικού χρέους;". "Εσάς δεν σας ενδιαφέρει ο στόχος αύξησης του Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος;". Βεβαίως μας ενδιαφέρουν αυτοί οι στόχοι, όμως, πριν από όλα μας ενδιαφέρει ποιά είναι η γενικότερη πολιτική στρατηγική που ακολουθείται. Γιατί αν θέλετε, με άλλο τρόπο θα αντιμετωπισθούν οι αριθμητικοί στόχοι όταν υπάρχει μια πολιτική φιλολαϊκή και με άλλο τρόπο και αν θέλετε και με άλλους ρυθμούς αντιμετωπίζονται αυτοί οι αριθμητικοί στόχοι στα πλαίσια της δικής σας πολιτικής που σαφώς είναι μια πολιτική που το Α και το Ω είναι να μειωθεί, όπως λέτε το εργατικό κόστος, δηλαδή το βιοτικό επίπεδο και τα δικαιώματα των εργαζομένων και να ανέβει το κόστος και οι συνέπειες από τη δράση του κεφαλαίου.

Για μας παραδείγματος χάρη, πρώτο πλέγμα κριτηρίων είναι

οι συνθήκες δουλειάς και ζωής των εργαζομένων, τα δημοκρατικά συνδικαλιστικά και κοινωνικά τους δικαιώματα. Κριτήριο για μας είναι, αν μέτρο της ανάπτυξης είναι τα συμφέροντα των εργαζομένων, αν οι εργαζόμενοι βάζουν τη σφραγίδα τους στις εξελίξεις, αν είναι πρωταγωνιστές και βασικοί αποδέκτες της ανάπτυξης. Και στην Ελλάδα δεν είναι ούτε οι βασικοί πρωταγωνιστές, ούτε οι αποδέκτες. Βεβαίως είναι πρωταγωνιστές της παραγωγής του πλούτου, αλλά της ανάπτυξης που εσείς θεωρείτε είναι θύματά της.

Δεύτερον, για μας υπάρχει μια δεύτερη σειρά κριτηρίων, που είναι αναπόσπαστη από τα πρώτα: Αν αναπτύσσονται οι πραγματικές αναπτυξιακές δυνατότητες της χώρας ιδιαίτερα στον παραγωγικό τομέα, στη βιομηχανία και στην αγροτική οικονομία, αν οι κοινωνικές υπηρεσίες είναι στην υπηρεσία του λαού. Και σε τελευταία ανάλυση, κριτήριο ανάπτυξης για μας είναι σε ποιόν ανήκει ο παραγωγικός πλούτος της χώρας. Και ο παραγωγικός πλούτος της χώρας ανήκει στους λίγους και στο κράτος και βεβαίως δεν ανήκει στους πολλούς που είναι ο λαός.

Κριτήριο για μας είναι, αν μειώνονται τα καπιταλιστικά κέρδη, αν μπαίνουν φραγμοί και εμπόδια στη δράση του μονοπωλιακού κεφαλαίου και αν τέλος υπάρχει στόχος να καταργηθούν τα καπιταλιστικά κέρδη. Και βεβαίως, δεν υπάρχουν τέτοιοι στόχοι τόσο από την Κυβέρνηση όσο και από την πλειοψηφία της Βουλής.

Κριτήριο για μας είναι, αν οι εμπορικές συναλλαγές της χώρας και όλες οι δοσοληψίες της είναι αμοιβαία ωφέλιμες με τις χώρες που συνάπτουμε εμπορικές συναλλαγές και δοσοληψίες με τους οργανισμούς που συνάπτουμε. Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι είναι αρνητικές οι εμπορικές συναλλαγές και γενικότερα οι δοσοληψίες, με βάση επίσημα στατιστικά στοιχεία.

Κριτήριο για μας είναι, αν τα όποια δάνεια απαιτούνται να πραγματοποιηθούν, γίνονται με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας και του λαού της, ή γίνονται με όρους εκχώρησης δικαιωμάτων στο ξένο κεφάλαιο ή σε διεθνείς οργανισμούς. Και όλη η ιστορία της μεταπολεμικής ανάπτυξης της χώρας και των ημερών μας, δείχνει ότι μια δραχμή μας δίνουν, πολιτικούς όρους θα βάλουν, οικονομικούς όρους δυσβάσταχτους θα βάλουν, εκχώρηση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της χώρας ζητούν.

Κριτήριο για μας σε τελευταία ανάλυση, είναι ποιός κυβερνά και ποιός κάνει κουμάντο σε αυτήν τη χώρα: τα μονοπώλια ή ο λαός. Δεν είναι περιττό που τα επαναλαμβάνουμε, γιατί εν πάση περιπτώσει δεν νομίζουμε ότι πρέπει να εξαντλήσουμε τις θέσεις μας και την κριτική μας μόνο με την προβολή των αριθμών.

Στον κρατικό προϋπολογισμό που φέρνεται, βεβαίως δεν αποτιμάται καθόλου αυτό που λέμε άνθρωπος, ο εργαζόμενος άνθρωπος. Δεν υπολογίζετε βεβαίως τα αριθμητικά, τί επιπτώσεις έχει η ανεργία, οι πτωχεύσεις, η πείνα και η φτώχεια, η υποβάθμιση της ζωής των λαϊκών στρωμάτων.

Το διπλό τραγικό δυστύχημα των τελευταίων ημερών, οι νεκροί από τις πλημμύρες και οι αδικαιολογητές υλικές καταστροφές που έχουμε ζήσει τα τελευταία χρόνια και ας μην αποδίδουμε τις πρώτες ευθύνες στις καιρικές συνθήκες, όπως συνήθως λέγεται, δείχνει ότι έχει διαμορφωθεί μακρόχρονα στην Ελλάδα αλλά και επί των ημερών σας ένα απάνθρωπο περιβάλλον και αυτό το περιβάλλον είναι αποτέλεσμα της λογικής του κόστους εργασίας, όπως εσείς λέτε και της υπηρέτησης των κερδών. Είναι αποτέλεσμα μιας πολιτικής που συσσωρεύει κεφάλαια.

Εδώ, πρέπει πραγματικά να ακουστεί η μεγάλη καμπάνια συναγερμού. Αποτελεί τραγική ειρωνεία σε μία περίοδο που η επιστήμη κάνει απίστευτα άλματα, οι άνθρωποι να χάνουν τη ζωή τους γιατί η υποδομή της χώρας είναι κακή και απαρχαιωμένη και βεβαίως δεν εκσυγχρονίζεται, δεν ανανεώνεται και δεν συμπληρώνεται, γιατί αυτό κοστίζει και πραγματικά κοστίζει, αλλά δεν υπάρχουν ποτέ λεφτά για τη βελτίωση της ζωής των ανθρώπων, χώρια που υπερισχύει η διαμάχη της μίζας.

Αποτελεί τραγική ειρωνεία στην εποχή μας να βασανίζονται οι άνθρωποι και στην Ελλάδα, αλλά και παγκόσμια από νέες ασθένειες, να αρρωσταίνουν άνθρωποι εξαιτίας της τεράστιας νοθείας των τροφίμων, της παραγωγής μεταλλαγμένων προϊόντων, μόνο και μόνο γιατί πρυτανεύει το κέρδος και η ανταγωνιστικότητα των χωρών, των οργανισμών, των επιχειρήσεων.

Δεν χρειάζεται να προσθέσουμε τίποτε άλλο, γιατί πραγματικά το κινήρι της καπιταλιστικής παραγωγικότητας και ανταγωνιστικότητας δεν έχει μόνο οικονομικές επιπτώσεις στη ζωή των εργαζομένων, είναι η αιτία της αύξησης ασθενειών και θανάτων, είναι αιτία της πρόκλησης δυστυχημάτων που κατά κανόνα και στην πλειοψηφία τους είναι άνθρωποι που ζουν σε λαϊκές και υποβαθμισμένες περιοχές, που δεν έχουν δρόμους διαφυγής όπως έχει η πλουτοκρατία, δεν έχουν δυνατότητα εναλλακτικών λύσεων.

Πρέπει πια να πούμε καθαρά ότι ήρθε η ώρα με τη συσσώρευση τέτοιων προβλημάτων, η εκάστοτε Κυβέρνηση και η σημερινή, να πάρει μέτρα, έστω και για λόγους τάξης και τυπικής ευαισθησίας και εν πάση περιπτώσει να τιμωρήσει παραδειγματικά Υπουργούς που έχουν ευθύνη για τα τελευταία ατυχήματα. Από κάπου πρέπει να αρχίσουμε. Βεβαίως και με το να παραιτήσει η Κυβέρνηση κάποιους Υπουργούς, τα προβλήματα δεν λύνονται, αλλά υπάρχει εν πάση περιπτώσει και η ανάγκη και της προσωπικής ανάληψης ευθύνης.

Κύριε Τσοχατζόπουλε, κύριε Υπουργέ της Εθνικής Άμυνας, δεν σας ξελασπώνει η αγόγγυστη πραγματικά προσφορά των στρατιωτών. Δεν μπορεί να βάξετε στο δικό σας απολογισμό και στις ευθύνες σας, το μεγάλο έργο που επιτέλεσαν οι φαντάροι μας, οι Ένοπλες Δυνάμεις. Δεν σας ξελασπώνει. Αυτό να το πάρετε πολύ σοβαρά υπόψη.

Βεβαίως δεν περμάνει κανείς καμία ευαισθησία από μια κυβέρνηση που δίκαια έχει χαρακτηριστεί Κυβέρνηση των αγροτοδικειών. Η Κυβέρνηση και όλοι σχεδόν οι Υπουργοί –και φαντάζομαι το ίδιο θα πει ο Πρωθυπουργός– υπερηφάνονται γιατί σημειώθηκε αύξηση στο ακαθάριστο εθνικό προϊόν και γιατί έχουμε πρωτογενές πλεόνασμα. Και εμείς λέμε: Βεβαίως, αύξηση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος έχουμε, ταυτόχρονα όμως έχουμε συρρίκνωση της μεταποιητικής βιομηχανίας, συρρίκνωση της αγροτικής παραγωγής. Αυτά δεν μετράνε; Μετράει μόνο η σχετική αύξηση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος; Έχουμε συρρίκνωση σε τομείς που παράγουν προϊόντα που έχει ανάγκη να καταναλώσει ο ελληνικός λαός και ιδιαίτερα τα λαϊκά στρώματα.

Πρωτογενές πλεόνασμα έχουμε λιτότητας, ληστείας και βαρβαρότητας. Κοιτάξε να δείτε, τα επόμενα χρόνια είναι βέβαιο, εάν συνεχισθεί αυτή η πολιτική, το πρωτογενές πλεόνασμα θα αυξηθεί. Και θα σας πω ένα παράδειγμα. Όταν στο όνομα της αποκέντρωσης και της μείωσης του σπάταλου κράτους μεταφέρετε σημαντικούς κοινωνικούς τομείς στις πλάτες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τα επόμενα χρόνια δεν θα χρειάζεται να εγγράφετε στον κρατικό προϋπολογισμό κονδύλια για τους παιδικούς σταθμούς, κονδύλια για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, κονδύλια για άλλες κοινωνικές παροχές και επόμενα θα έχετε έσοδα από την πολιτική της λιτότητας, από τη μείωση των μισθών, από τα φορολογικά βάρη και θα έχετε λιγότερες πληρωμές. Ε, θα έχετε τότε πρωτογενές πλεόνασμα.

Βεβαίως, στον προϋπολογισμό δεν εγγράφετε ένα μεγάλο αριθμό προνομιών, τα οποία χαρίζετε στο μεγάλο κεφάλαιο. Θα έχετε πρωτογενές πλεόνασμα. Μα, αυτό θα είναι πρωτογενές πλεόνασμα της βαρβαρότητας και της ληστείας. Τι να το κάνουμε τέτοιο πρωτογενές πλεόνασμα;

Λέτε παραδείγματα χάρη ότι θα αυξηθούν τα έσοδα από τις ιδιωτικοποιήσεις. Όταν ξεπουλάτε τομείς στρατηγικής σημασίας και κοινωνικής ωφέλειας, είναι δυνατόν αυτά να θεωρούνται έσοδα; Τις τεράστιες ζημιές, στις οποίες υπόκειται η χώρα και κυρίως ο λαός μας, αυτές δεν τις εγγράφετε πουθενά.

Εν πάση περιπτώσει, υπάρχει και το παράδειγμα που το χρησιμοποιείτε και σας κατά κόρον –και το άκουσα από αρκετά

στελέχη Κομμάτων να χρησιμοποιείται– σχετικά με την Αεροφλότ. Δεν σας λέει τίποτε; Ήλθε μάλιστα εδώ ο Πρόεδρος της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης και είπε 'Ξεπουλήστε, διαλύστε την Ολυμπιακή Αεροπορία'.

Όταν δαλύθηκε η Σοβιετική Ένωση, ξεπουλήθηκε η 'Αεροφλότ' στο μεγαλύτερο μέρος της σε τρεις χιλιάδες ιδιωτικές εταιρείες, με αυτό το αποτέλεσμα που ζήσαμε όχι μόνο στην Ελλάδα, αλλά και στην ίδια την Ουκρανία και τις άλλες Δημοκρατίες, όπως λέγονται, της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Και μη μου πείτε ότι εκεί υπάρχει άγριος καπιταλισμός, ενώ εμείς χτίζουμε έναν πιο μοντέρνο καπιταλισμό.

Εγώ θα σας αναφέρω το εξής στοιχείο: Οι ίδιες οι κρατικές υπηρεσίες των Ηνωμένων Πολιτειών έχουν βγάλει το συμπέρασμα ότι στις Ηνωμένες Πολιτείες αυξήθηκαν τα αεροπορικά δυστυχήματα και μάλιστα, οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι η πρώτη χώρα σε αεροπορικά δυστυχήματα με τις λεγόμενες αποκρατικοποιήσεις.

Όλοι ξέρουμε ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι το προκεχωρημένο φυλάκιο του καπιταλισμού, ο πιο μοντέρνος και αυθεντικός καπιταλισμός. Η Δέλτα, η αμερικανική εταιρεία, είναι η πρώτη εταιρεία σε δυστυχήματα και μάλιστα τώρα γίνονται σκέψεις να επανακρατικοποιηθεί στις Ηνωμένες Πολιτείες ένα μέρος των αερογραμμών, που ιδιωτικοποιήθηκαν.

Εγγράφετε, λοιπόν, στα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού τις ιδιωτικοποιήσεις. Θα σας πω ένα άλλο παράδειγμα. Τούτες τις μέρες βρίσκεται σε πορεία ξεπουλήματος η γνωστή σημαντική συνεταιριστική επιχείρηση ΑΓΝΟ. Πέντε μήνες έχουν να πληρωθούν οι εργαζόμενοι και πέντε μήνες σχεδόν έχει να πληρωθεί η παραγωγή.

Είναι από τη φύση της ζημιόγωνα η ΑΓΝΟ; Δε χρειάζονται τα ελληνικά αγροτικά προϊόντα της ΑΓΝΟ; Αυτή τη δήθεν ζημιόγωνα επιχείρηση, η Αγροτική Τράπεζα σκέφτεται τώρα να την πουλήσει στη ΝΟΥΝΟΥ και σε μία άλλη επιχείρηση, τη Φρίσλαντ. Αυτές οι δύο επιχειρήσεις, γιατί αγοράζουν τη ζημιόγωνα και προβληματική ΑΓΝΟ; Πώς γίνεται η ΑΓΝΟ να θεωρείται ζημιόγωνα και προβληματική, αλλά την ίδια ώρα να γιγαντώνεται τροκλητικά η ΔΕΛΤΑ, η ΦΑΓΕ και η ΝΕΣΤΛΕ;

Δεν υπάρχει από τη φύση της προβληματική και ζημιόγωνα επιχείρηση. Είναι στη φύση της πολιτικής σας, είναι στη φύση της λογικής, της φιλοσοφίας, της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ό,τι είναι κοινωνικό, ό,τι είναι συνεταιριστικό, έστω και στα πλαίσια του καπιταλισμού, να ξεμεμειώνεται, ακριβώς γιατί αυτήι οι τομείς είναι κερδοφόροι για το μεγάλο κεφάλαιο.

Αυτά όμως, δεν τα εγγράφετε στον προϋπολογισμό σας. Αυτό που ζημιώνει το λαό, εσείς το κάνετε έσοδο και αυτό που ωφελεί το λαό, εσείς το κάνετε έξοδο και ζημιά. Να γιατί εμείς δεν μπορούμε να συζητήσουμε καν τούτον τον κρατικό προϋπολογισμό, να γιατί τον καταψηφίζουμε. Όχι μόνο γιατί είναι κάλπικος και έχει πολλά λογιστικά τρυκ, αλλά γιατί είναι από τη βάση του απάνθρωπος, βάρβαρος, ο χειρότερος απ' αυτούς που έχουμε γνωρίσει.

Βέβαια, εφόσον δεν δημιουργούνται προϋποθέσεις να ανατραπεί αυτή η πολιτική, κάθε χρόνο θα πηγαίνουμε από το κακό στο χειρότερο. Υπάρχει και μια άλλη πλευρά σ' αυτόν τον κρατικό προϋπολογισμό. Βεβαίως υπήρχε και στους προηγούμενους, αλλά κάθε χρόνο πάμε όλο και πιο χειρότερα.

Εδώ διαχειρίζεστε δισεκατομμύρια εκτός κρατικού προϋπολογισμού. Εγώ δεν θα πω μόνο για πρόβλημα κακοδιαχείρισης, που και τέτοιο υπάρχει για αδιαφάνεια, για το τι γίνεται με τις προμήθειες και τις μίζες, όταν αυτά είναι έξω από τον κρατικό προϋπολογισμό.

Αλλά εδώ σημαίνει ότι δίνεται πακτωλός χρήματος και αυτός ο πακτωλός πηγαίνει στους μεγάλους επιχειρηματίες.

Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Ενώ το συνολικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων για το 1997 ήταν ύψους 1,67 τρισεκατομμύρια δραχμές, τα επενδυτικά προγράμματα των σαράντα οκτώ ΔΕΚΟ, που εποπτεύει το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας –και η διαχείριση αυτών γίνεται εκτός προϋπολογισμού– φθάνουν την ίδια χρονιά σε 1,26 τρισεκατομμύρια δραχμές.